

JOHN GALSWORTHY
głośny pisarz angielski,
zmarł w 65 roku życia.

WYDANIE: A F

Cena 10 groszy

EXPRES

ILUSTROWANY

TARDIEU,
były premier francuski wy-
stąpił z żądaniem zmiany
konstytucji francuskiej i
przyznania prawa wybor-
czego kobietom

ROK XI.

NIEDZIELA 5 LUTEGO 1933 ROKU.

CENA 10 GROSZY.

Nr. 35

Walki na ulicach miast niemieckich

Krwawe demonstracje przeciwko rządowi Hitlera. — Zabici i ranni w czasie starć ulicznych. — „Dom Liebknechta” obsadzony przez policję
Komunistyczny marsz głodowy w Królewcu

Berlin, 3 lutego.
Wczoraj rząd pruski wydał zakaz urządzania wszelkich zgromadzeń komunistycznych na terenie całego państwa pruskiego. Podobny zakaz wydał również rząd Turynii. Zgromadzenia w zamkniętych lokalach poddane będą wzmożonemu nadzorowi policyjnemu. Policja rozciągnie swój nadzór również nad komunistycznymi organizacjami sportowymi a zwłaszcza strzeleckimi.

Centrala partii komunistycznej w Berlinie, t. zw. Dom Liebknechta obsadzona dziś była przez cały dzień przez policję, która przeprowadziła szczegółową rewizję w pomieszczeniach partyjnych.

Z całego szeregu miast niemieckich donoszą o konfiskatach dzienników komunistycznych.

Berlin, 3 lutego.
Równoległe do akcji wymierzonej przeciwko komunistom, rząd Hitlera przedsięwziął energiczne kroki w stosunku do mniejszości polskiej w Niemczech, pozbawiając organizacje polskie w Niemczech możliwości wystawienia własnej listy wyborczej do Reichstagu i sejmu pruskiego.

W ten sposób zamierzają hitlerowcy „zlikwidować” polaków w Niemczech

Walki w Berlinie.

Berlin, 3 lutego.
Ubiegła noc w Berlinie i na całym

Epidemia grypy w Berlinie

Berlin, 3 lutego.
Epidemia grypy, szerząca się w całym Niemczech przyjęła w Berlinie nie zwykłe wielkie rozmiary. Szpitale przepełnione są chorymi. Z powodu przeciążenia pracą personel lekarski musiał być uzupełniony siłami pomocniczymi z pośród lekarzy prywatnych.

W jednej z fabryk chemicznych w Berlinie skradziono preparat przeciwgrypowy, wartości 20.000 mk.

Katastrofa statku sowieckiego

Moskwa, 3 lutego.
Statek sowiecki „Kola” wpadł na skałę podwodną na Białym Morzu i aby uniknąć zatonięcia wiechał dobrowielnie na mizanie.

Z Murmańska wysłano na ratunek statek „Burewiesnik” i łamacz lodów „Sześciorka”.

Mac Donald — przewodniczącym światowej konferencji ekonomicznej.

Londyn, 3 lutego.
Mac Donald przyjął zaproszenie do objęcia przewodnictwa w światowej konferencji ekonomicznej pod warunkiem że konferencja ta odbędzie się w Londynie

obszarze Rzeszy oblatowała znowu w krwawe wydarzenia.
W BERLINIE ZNALEZIONO NA ULICY CIĘŻKO RANNEGO OFICERA POLICJI,
którego w stanie bezprzytomnym od-

wieziono do szpitala.
W dzielnicy zachodniej Berlina doszło dzisiaj do bójki pomiędzy szturmówkami a grupą komunistów, w wyniku której
JEDEN KOMUNISTA ZOSTAŁ ZA-

Strejk generalny w Lubecie

z powodu aresztowania posła socjalistycznego

Berlin, 3 lutego.
Poseł socjal - demokratyczny Leber, na którego narodowi socjaliści dokonali ostatnio napadu w Lubecie, raniąc go dotkliwie w twarz, został na polecenie prokuratora aresztowany.
Jak wiadomo, w czasie tego zajścia jeden z napastników został zabity.

Związki robotnicze ogłosiły na całym obszarze Lubeki 24-godzinny strejk generalny.
Szereg fabryk przystąpił do streiku już w ciągu dnia wczorajszego.
Od akcji tej zwolnione zostały tylko instytucje użyteczności publicznej.

Dlaczego Reichstag został rozwiązany?

Protesty stronnictwa centrowego i bawarskiej partii ludowej

Berlin, 3 lutego.
Przewodniczący partii centrowej Kaas zwrócił się do prezydenta Rzeszy z pisemnym protestem przeciwko zawarciu w dekrecie o rozwiązaniu Reichstagu twierdzeniu, że utworzenie zdolnej do pracy większości okazało się niemożliwe.
Kaas stwierdza, że nawiązanie rokowań zostało nagle przerwane ze stro-

ny rządu Rzeszy bez rzeczowego powodu i bez wyjaśnienia sytuacji. Do pisma Kaas dołączył teksty korespondencji prowadzonej z Hitlerem.
Z podobnym protestem wystąpił również przewodniczący bawarskiej partii ludowej Schaeffer, stwierdzając, że mimo znanej gotowości jego stronnictwa do współpracy, nie zostało ono wcale wciągnięte do rokowań.

Nie chcieli transmitować mowy Hitlera

Ostry sprzeciw wiedeńskich

Wiedeń, 3 lutego.
Komitet wykonawczy wiedeńskiego radia obradował wczoraj nad żądaniem narodowych socjalistów, aby radio włączyło do swego programu mowę Hitlera na płytach gramofonowych.
Przedstawiciel gminy wiedeńskiej

sprzeciwił się temu żądaniu, ponieważ mowa Hitlera zawierała usterki, obrażające uczucia polityczne znacznej części ludności austriackiej i wiedeńskiej.
Z powodu tego sprzeciwu przedłożona zostanie ostatecznie ta sprawa radzie nadzorczej „Ravagu”.

Posel Rzplitej Łukasiewicz w Moskwie

Kalinin o stosunkach polsko - sowieckich

Moskwa, 3 lutego.
Wczoraj w południe nowomianowany posel Rzplitej w Moskwie p. Łukasiewicz złożył na Kremlu listy uwierzytelniające na ręce prezesa C. K. W. Z. S. S. R., pana Kalinina.
Przy tej okazji minister Łukasiewicz wygłosił przemówienie w języku polskim, w którym podkreślił, że podpisanie ostatnich umów, a mianowicie paktu nieagresji i umowy konsyacyjnej uświata pomyślny stan stosunków polsko - sowieckich.

Dalej minister zaznaczył, że dołoży wszelkich starań, by przyczynić się do wzmożenia rozwoju stosunków gospodarczych między obu narodami oraz do wzajemnej wymiany zdobyczy w dziedzinie nauki i kultury.

Na przemówienie odpowiadał po rosyjsku prezes Kalinin, który zaznaczył, że zawarcie paktu spotkało się z wielką satysfakcją społeczeństwa Z. S.

S. R., które zawsze przywiązywało wielką wagę do utrzymania dobrych stosunków z Rzeczypospolitą Polską.
Ze szczególnym zadowoleniem — oświadczył Kalinin — przymiuję oświadczenie min. Łukasiewicza, że dołoży on wszelkich starań dla dalszego rozwoju stosunków gospodarczych i kulturalnych między obu państwami.

Wielki pożar pod Sanokiem

Trzy osoby ciężko poparzone

Lwów, 3 lutego.
We wsi Wola Postołowa koło Sanoka wybuchł w nocy pożar, który wkrótce przerzucił się na sąsiednie budynki.
W ogniu stała w krótkim czasie prawie cała wieś.
Na pomoc przybyły strażnicy ogniowe

KLUTY NOŻAMI,
sprawcy zabójstwa zbiegli.
W licznych bójkach jakie miały miejsce w dzielnicach robotniczych 7 OSÓB ODNOSIŁO CIĘŻKIE RANY.
W nowej wsi pod Berlinem wywiązała się ostra strzelanina pomiędzy komunistami a hitlerowcami. Dwóch uczestników bójki odniosło rany.

Pomimo wyraźnego zakazania komunistom urządzania zgromadzeń w Królewcu

URZĄDZILI ONI MARSZ GŁODOWY, przyczem w czasie formowania pochodu w licznych dzielnicach miasta dochodziło do starć z policją i hitlerowcami. Kapitan policji i szturmowiec hitlerowski zostali ciężko poranieni nożami i kamieniami.

W godzinach popołudniowych zaburzenia trwały w dalszym ciągu.

W całym garnizonie policji królewskiej ogłoszono jaknajstrzejsze przygotowanie alarmowe.

Starcia na ulicach innych miast

Berlin, 3 lutego.
W dalszym ciągu zaburzeń ulicznych, spowodowanych bójkami pomiędzy narodowymi socjalistami a komunistami jeden komunista został zabity w Karlsruhe, a kilkunastu innych uczestników zajął odniosło rany.

W Witten nad Ruhra zanotowano 11 rannych, a Hamburgu — czterech. Również z Kolonii i Lubeki nadchodziły wiadomości o krwawych ofiarach zajął.

W Altonie, w czasie strzelaniny, 1 osoba została zabita, a 7 odniosło rany.

W Duisburgu postrzelono śmiertelnie kobietę, która w czasie bójki ulicznej stanęła w oknie swego mieszkania.

Moskwa, 3 lutego.
Prasa sowiecka zaczęła ostro reagować na wypadki w Niemczech, stwierdzając, że objęcie władzy przez Hitlera jest alarmowym sygnałem dla proletariatu całego świata.

Spieszą się do wyborów.

Berlin, 3 lutego.
Minister spraw wewn. Rzeszy przesłał dziś telegraficznie do wszystkich rządów krajowych okólnik polecający nie zwłoczne podjęcie przygotowań do wyborów.

Zgłaszanie list okręgowych upływa dnia 16 lutego, list państwowych zaś dnia 19 b.m. Listy zgłoszone będą do kontroli pomiędzy 19—26 lutego rb.

ze wszystkich okolicznych wsi i miasteczek. Po kilkugodzinnej uporczywej walce zdołano pożar umiejscowić. Spłonęło 136 budynków.
Straty wynoszą ok. 80.000 złotych. W czasie akcji ratowniczej trzy osoby zostały ciężko poparzone.

EXPRESS KRAKOWSKI I MAŁOPOLSKI

CENTRALNY ODDZIAŁ REDAKCYJNY I ADMINISTRACYJNY DLA CAŁEJ MAŁOPOLSKI: KRAKÓW, UL. PIJARSKA 4.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 171-50. ADMINISTRACJA Nr. 165-00. —

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11—1 przed południem i od 5—7 wieczorem

ADMINISTRACJA (dział sprzedaży pisma)

od 6 rano — 1 w połud. i od 4—7 wieczorem

ADRES TELEGRAFICZNY: „Express Ilustrowany”, Kraków.

KONTO P.K.O. Oddziału krakowskiego, Kraków 411-700

Proces przy drzwiach zamkniętych

W sądzie okręgowym toczyła się wczoraj przy drzwiach zamkniętych rozprawa przeciwko Rozalii Adamek, oskarżonej o uprawianie sutenerstwa. Oskarżał prok. dr. Szypuła.

Wstrząsające samobójstwo studenta w Krakowie

Wczoraj, o godz. 21.30 w mieszkaniu Fryderyka Grossmana przy ul. Konfederackiej 37, pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru w serce 21-letni Brunon Hann ze Lwowa, student trzeciego kursu szkoły przemysłowej.

Przyczyną rozpaczliwego kroku były prawdopodobnie zły postępy w nauce.

Słup telegraficzny zapalił się na ul. Płaszowskiej

Wczoraj, o godz. 4 popoł. przy ulicy Płaszowskiej, obok toru kolejowego od iskiei z lokomotywy, zapalił się słup telegraficzny. Posterunkowy policji wezwał ogrzewalnię kolejową, skąd przybył parowóz, który ogień ugasił.

WIELKA ZABAWA KARNAWAŁOWA GRANATOWYCH.

Policyjny Klub Sportowy i Stowarzyszenie Rodzina Policyjna w Krakowie urządza dziś w salach Klubu Oficerów P. P. przy ul. Siemiradzkiej 24 w Krakowie — „Wielką Zabawę Karnawałową Granatowych” z urozmaiconym programem. Wstęp dla członków i zaproszonych gości za zaproszeniami, które otrzymał można w komisariatach P. P. i u sekretarza Policji.

TEATR MIEJSKI IM. J. SŁOWACKIEGO.

Dziś, w sobotę, wieczorem premiera komedii Zygmunta Kaweckiego „Teatr Kaliny”, granej przed 30 laty na naszej scenie p. t. „Dramat Kaliny”, którą krakowski teatr uczył 30-letni jubileusz pracy literackiej Zygmunta Kaweckiego, autora utworów: „Szkoła”, „Pałac”, „Bawier zakochany”, „Fura słomy”. Opracowanie sceniczne „Teatru Kaliny” Józefa Karbowskiego, obsada pp. Kostecka, Jaworska, Romowicz, Walewska, Zalewska, Białkowski, Burnatowicz, Karbowski, Eliwa, Solarski (rola główna), Staszewski, Woźnik.

„MARJUSZ”, niezwykle wesoła i sentymentalna, lekka współczesna komedia Marcela Pagnola ukaże się po raz ostatni w bieżącym sezonie na popołudniowym przedstawieniu, po cenach znizowanych, w niedzielę, w premierowej obsadzie zespołu.

JOZEF WOLINSKI.

znakomity tenor opery warszawskiej, który zdobył wyjątkowy rozgłos na scenach europejskich i w Ameryce, wystąpi po powrocie do Polski, w operze krakowskiej tylko jeden raz, a to w najdoskonalszej swej partii Eleazara w „Zydówce” w poniedziałek, 6 b. m.

Występ słynnego tenora, rozporządzającego cudownym brzmieniem głosu oraz wyjątkową interpretacją, wzbudził w naszym mieście żywe zainteresowanie, partnerka świetnego gościa będzie znana primadonna Helena Lipowska. Dalsza obsada pozostaje niezmieniona. Kierownictwo muzyczne spoczywa w rękach B. Walick-Walewskiego, reżyseria Józefa Stepnińskiego.

REPERTUAR TEATRÓW.

TEATR M. IM. J. SŁOWACKIEGO.

O godz. 20-ej — „Teatr Kaliny”.

REPERTUAR KIN.

ADRIA: — „Trade Horn”.

APOLLO: — „Hotel studentów” (w rol. gl. Li-sette Lawoin).

ATLANTIC: — „Bezdomni”.

(Droga w życie) (Sowkino, reż. Mikołaj Ekk)

BAGATELA: — „Bezdomni”.

(Droga w życie) (Sowkino, reż. Mikołaj Ekk)

DOM ZOLNIERZA: — „Anna Karenina” (w rol. gl. Greta Garbo, John Gilbert).

MUZEU: — „Dzwonnik z Notre Dame”.

(w rol. gl. Lon Chaney).

PROMEN: — „Parada miłości”.

(w rol. gl. Maurice Chevalier, Jeanette MacDonald).

SŁONCE: — „Bezimienni bohaterowie” (w rol. gl. Brodzisz, Bodo, Jaracz, Bogda).

SWIT: — „Halka”, z Ladisem Kiepurą.

SZUKA: — „Raj podłotków” (Anny Ondra).

UCIECHA: — „10 proc. dla mnie”.

(Krukowski, Mankiewiczówna).

WANDA: — „10 proc. dla mnie”.

(Krukowski, Mankiewiczówna).

Bandyta dezertjer rozstrzelany w Krakowie

Wykonanie wyroku śmierci na dziedzincu więzienia wojskowego

Swego czasu donosiliśmy o skazaniu przez wojskowy sąd okręgowy w Krakowie dwukrotnego mordercy i kilkakrotnego włamywacza i dezertjera, b. strzelca 42 p. p., Jana Kosiorka NA KARĘ ŚMIERCI.

Przeciwko temu wyrokowi odwołał się zasądzony do sądu najwyższego, który wyrok sądu krakowskiego zatwierdził. Następnie zasądzony wniósł prośbę do kancelarii Prezydenta Rzplitej z prośbą o zamianę, w drodze łaski

KARY ŚMIERCI NA DOŻYWOTNIE WIEZIENIE.

Wczoraj nadeszła z kancelarii Prezydenta odpowiedź, że nie skorzystał on z prawa łaski.

Wiadomość tę przyjął skazany spokojnie. Poprosił o księdza, celem przygotowania się na śmierć, oraz papier i pióro do napisania listów do znajomych i rodziny i o papierosy.

Dziś, o godz. 6 rano przeprowadzono egzekucję.

Na dziedzincu więzienia wojskowego sądu okręgowego, został Kosiorek rozstrzelany, w obecności prokuratora wojskowego, duchownego i reprezentanta sądu.

Zauważyć należy, że niektóre dzienniki krakowskie donosiły o rzekomym rozstrzelaniu Kosiorka już przed kilku tygodniami.

Echa masowego zatrucia w Krakowie

Przyczyny strasznego wypadku

Onegdaj donosiliśmy o zatruciu całej rodziny Ogrodzińskich przy ul. Czarnowiejskiej 35.

Jak się dowiadujemy, przyczyną zatrucia była wadliwa budowa piecyka. Ogrodzińscy wraz z sublokatorką, Julią Góralik, zostali zazadzeni.

Pierwszy zbudził się 8-letni Franciszek Ogrodziński, którego jęki zaalarmowały sąsiadów.

Pogotowie odwiozło zazadzonych do szpitala. Jak się dowiadujemy, życiu ich nie grozi niebezpieczeństwo.

Gwałcieciel, i podpalacz oszczereca

Sąd skazał go na 4 lata więzienia

Jak już zapowiedzieliśmy, rozpoczęła się w dniu wczorajszym w krakowskim Sądzie Okręgowym Karnym lutowa kadencja Sądów Przysięgłych. Na wstępie wylosowano i zaprzysiężono przysięgłych na bieżące lata, poczem nastąpiło wylosowanie przysięgłych na wczorajszą rozprawę.

Jako pierwszą w tej kadencji sędziów sprawę Józefa Maślerza, rolnika z Dobczyc, oskarżonego o zbrodnie podpalenia, zniewolenia i oszczerstwa.

Według aktu oskarżenia Maślerz miał zapalać do swej bratowej niedozwolona miłośnią tak dalece, że usiłował ją kilkakrotnie zniewolić.

W dniu 9 września 1932, spotkał ją w lesie i mimo jej oporu zniewolił ją. Na tej scenie przylapał go brat, a maż pokrzywdzonej, który niefortunnie amanta oblił kiejm. Wówczas oskarżony zaprzysiął mu zemstę, którą spełnił w ten sposób, że w trzy dni później rzucił płonącą szmatę do szopy brata. Na skutek zbrodnictwa podpalenia spłonęły doszczętnie szopa i stodoła brata oskarżonego Maślerza oraz sąsiedni dom. Szkoda wynosiła przeszło 5 tysięcy złotych.

Maślerz podał na policji, że do podpalenia namówił go niejaki Batko, co okazało się później nieprawdą, wobec czego prokuratura oskarżyła go również o oszczerstwo.

Oskarżony Maślerz przyznał się do podpalenia gospodarstwa brata, nato-

miast wypierał się zbrodni gwałtu i oszczerstwa. Maślerz twierdzi, że do brata Mikołaja żywił nienawiść, ponieważ skrzywdził go on przy podziale majątku. Nadto brat wyrzucał go z domu i bił go. Z bratową utrzymywał stosunki dobrowolnie, przyczem płacił jej nawet.

Na czas przesłuchania pierwszych świadków zarządzone tajemność rozprawy. Następni świadkowie zeznali, że oskarżony krytycznego dnia ukłaki przed przydrożną figurką Matki Boskiej i błagając Boga na świadka wzywał go, że podpali domostwo brata. Istotnie groźbę swą wykonał.

Oskarżony uchodził w gminie za „głupiego Józka”, nie pracował a tulał się po lesie. Obronca wniósł o zbadanie stanu umysłowego oskarżonego, jednak trybunał nie przychylił się do tego wniosku. Ławie przysięgłych postawił trybunał trzy pytania główne i 6 dodatkowych. Po przemówieniach stron ława przysięgłych udała się na naradę i wyłosiła werdykt, uznający oskarżonego 12 głosami winnym zbrodni podpalenia a niewinnym pozostałych dwóch zbrodni. Przewodniczący ławy przysięgłych prosił o łagodny wymiar kary. Sąd w osobie s. o. Pilskiego, dr. Stuhra i Partyki wyłosił wyrok skazujący Maślerza na 4 lata więzienia i pozbawienie praw obywatelskich na 5 lat.

Oskarżał prok. Garbaczynski, bronił adw. Knoebel. Maślerz przyjął wyrok z wdzięcznością.

Igrzyska Zimowe Makkabi

Pułk. Kiliński przybył w dniu wczorajszym do Zakopanego

Zakopane, 3 lutego.

(Telegram własny).

W drugim dniu Igrzysk Zimowych Makkabi, odbył się narc arski bieg zjazdowy i slalom.

Obie konkurencje odbyły się na Hali Gąsienicowej przy udziale zawodników wszystkich państw, uczestniczących w Igrzyskach.

W godzinach rannych udali się zawodnicy autobusami do Kuźnic, skąd ruszyć mieli na miejsce startu.

Niestety, z powodu wielkiego bałaganu organizacyjnego, jeszcze w godzinach wieczorowych nie zostały ogłoszone oficjalne wyniki.

Na dziś, na godziny wieczorowe wyznaczony został pierwszy mecz hokejowy między Rumunją i Austrią.

Mecz dojdzie zapewne do skutku, gdyż pogoda się poprawia i temperatura obniża się.

W sobotę, w ramach turnieju hoke-

jowego, gra Rumunja z Polską, a w niedzielę Austria z Polską.

W piątek, w godzinach rannych przybył do Zakopanego dyrektor Państwowego Urzędu W. F. pułk. Kiliński w towarzysztwie majora Chrościela.

Oficjalni reprezentanci władz sportowych zamieszkali w hotelu Bristol.

Biurowasowe Igrzysk Makkabi, spoczywające w rękach pp. Gehorsama i Aleksandrowicza pracuje w dalszym ciągu bardzo niedbale i jest szczytem bałaganu organizacyjnego.

W związku z tem, ma się odbyć w sobotę konferencja prasowa przy udziale przedstawicieli prasy krajowej i zagranicznej.

AKWIZYTORÓW

do działu ogłoszeń naszego dziennika, za wynagrodzeniem prowizyjnym poszukujemy. Zgłoszenia tylko wykwalifikowanych sił codz. od 11—13-ej przedp. w Administracji „Expressu Ilustrowanego”, Kraków, ul. Pijarska L. 4.

Odroczona rozprawa przeciw niebezpiecznym włamywaczom

Trzebinia, 3 lutego.

W sklepie Jakóba Kornolda w Trzebinii dokonano w nocy 21 na 22 sierpnia ub. roku włamania. Dwaj sprawcy przebrani się przez przyłęgłą stajnię do sklepu, a reszta czatowała. Rabusie zapakowali już garderobę, oraz wyroby tytoniowe i cukiernicze wartości przeszło 1.500 zł, gdy nagle ktoś, który zbiegł ze stajni, zwrócił uwagę przechodzącego tamtędy stróża nocnego Anstazego Sygi, który spłoszył sprawców, zostali jednak obsypani przez uciekających strzałami rewolwerowymi, na szczęście nieszkodliwie.

Wczoraj przed sądem okręgowym staneli 29-letni ślusarz Stefan Łabuzek i 36-letni robotnik Józef Dyba. Wyparli się oni winy.

Po przesłuchaniu kilku świadków rozprawa odroczone. Trybunałowi przewodniczył s. o. dr. Stuhr, wotowali s. o. Solecki i s. śled. dr. Zacharski, oskarżał prokurator dr. Stawarski, bronił adw. dr. Abeles i dr. Seweryn Gottlieb

Włamywacze przed sądem

Tarnów, 3 lutego.

Dzięki energicznej pracy policji powiatu tarnowskiego udało się zlikwidować groźną szajkę włamywaczy, która grasowała przez dłuższy czas bezkarnie, przeważnie w kolonij warsztatowej P. K. P. i na terenie miasta.

Szkody wyrządzone przez tę szajkę sięgały kwoty 7.000 zł. Onegdaj zasiedli na ławie oskarżonych: Stanisław Sikora, Ludwik Suder i Jan Stanisław Jarek.

Z braku jednak obciążających dowodów a zarazem dzięki temu, że oskarżeni potrafili odpowiednio ustalić swe alibi trybunał w składzie: sso. dr. Reiss, jako przewodniczący, sso. dr. Chodynietcki i sso. Łucki jako wotanci, uwolnili od winy kary Ludwika Sudera i Stanisława Jarka, natomiast skazał Stanisława Sikorę na karę półtora roku więzienia, zawieszając wykonanie jej na okres pięciu lat.

Oskarżał prokurator dr. Stögemaier, bronił radca Zaremba.

DZISIEJSZY DUŻYR NOCNY W APTEKACH W KRAKOWIE.

Ul. Grodzka 22 „Pod Złotym Stoniem”, tel. 102-63, Plac Matejki 3 „Pod Jagiellą”, tel. 156-11, ul. Wybickiego 1 „Nowowiejska”, tel. 156-10, ul. Rakowicka 12 „Pod trzema Gwiazdami”, tel. 114-08, ul. Dietla 36 „Sternbacha”, tel. 147-64.

W Podgórzu, ul. Kalwaryjska 27 „Pod Hygeą”, tel. 147-06.

Czy Wilhelm powróci do Niemiec?

Co widział dziennikarz francuski w rezydencji ekskajzera w Doorn.

Paryż, 3 lutego.

Specjalny wysłannik „Petit Journal” Jean Martel, zamieszcza dłuższą korespondencję ze swego pobytu w Doorn, stwierdzając na wstępie, że Doorn jest obecnie tajemnicze, agresywne i zamknięte. Odnosi się wrażenie, że żyje się tam nie tylko pod dozorem policji, lecz pod mistyfikacją jakichś „sil okultystycznych”.

Doorn przestało być sanktuarium starego regimu, lecz stało się miejscem, w którym „COŚ” PRZYGOTOWUJE SIĘ, i że to „coś” jest ukrywane przed niedyskrecją „niepowołanych”.

Korespondent stwierdza, że wszyscy

mieszkańcy hotelów są Niemcami i mają w swych postaciach coś surowego, rzecz by można, coś wojskowego.

Na zapytanie co do możliwości wynajęcia pokoju, oberżystka, która już dawniej znała francuskiego dziennikarza, odpowiedziała mu odmownie, odsyłając go do sąsiedniej gospody.

Martel określa nastroje w Doorn jako nieufne i tajemnicze. — Samochody przybywające do Doorn w wielkiej ilości, przebiegają ulicę z wielką szybkością. W ten sam sposób, w atmosferze tajemniczości odbywa się i odjazd. Śród ludności krąży o tem wszystkim najsensacyjniejsze pogłoski. — Dziennikarzowi francuskiemu opowiadano, że w

74-tą rocznicę urodzin byłego cesarza Niemiec przybyło do Doorn przeszło 30 książąt niemieckich, generałów i wyższych urzędników niemieckich. Nie miało to jednak charakteru pielgrzymki. WSZYSCY WYGLĄDALI NA SPISKOWCÓW. M. in. zauważono śród gości ks. Oldenburg-Januschau, męża żańfania prezydenta Hindenburga oraz księcia małżonka Henryka holenderskiego który jak wiadomo, bierze żywy udział w niemieckim ruchu monarchistycznym.

Jean Martel kończy swój artykuł pytaniem. CZY NAPRAWDĘ EXKAJZER WILHELM ZAMIERZA POWRÓCIĆ DO NIEMIEC?

Skandal dyplomatyczny w Rumunji

Attaché francuski w areszcie z... żoną oficera rumuńskiego

Londyn, 3 lutego.

Prasa angielska uawnia szczegóły skandalu dyplomatycznego, jaki miał miejsce w czasie ostatnich manewrów w Rumunji.

Cała sprawa ze względu na jej dramatyczne szczegóły była dotychczas trzymana w tajemnicy.

Jak się okazuje w czasie manewrów wydane zostało zarządzenie konfiskowania po drodze na okres kilku dni wszystkich pojazdów motorowych. — Między innemi zatrzymano auto należące do francuskiego attaché wojskowego w Bukareszcie. Jadący autem attaché wraz z pewną niewiastą okazał dokumenty dyplomatyczne, jednak sierżant, który dokonywał rekwizycji auta nie znał języka francuskiego. Attaché stawiał opór, sierżant kazał odprowadzić go wraz z towarzyszką do aresztu.

Sprawa wkrótce się wyjaśniła i sztab rumuński wysłał wysokiego oficera, który miał przeprosić attaché.

Gdy oficer ów wszedł do aresztu, stwierdził, że attaché znajduje się w towarzystwie jego żony. Zamiast więc

przeprosić attaché — społeczkował go. Następnie dobył rewolweru, jednak strażnicy rozbroili go.

Attaché francuski musiał opuścić Rumunię a całą sprawę wkrótce zatuszowano. (sb)

Echa mowy m.n. Becka w Genewie.

Prasa francuska aprobuje jego wystąpienie przeciwko podstępnej grze Niemiec.

Paryż, 3 lutego.

Prasa francuska w depeszach z Genewy zamieszcza obszernie streszczenia i urywki z wczorajszego przemówienia ministra Becka.

„Le Petit Parisien” zamieszcza korespondencję swego przedstawiciela w Genewie, który zaznacza: fakt, że seria pretensyj niemieckich przekroczyła już miarę, nadarzył min. Beckowi doskonała okazja do wyrażenia oświadczenia przedstawicielowi Wilhelmstrasse, von Kellera, że ma tego dość i że nie myśli Niemcom ułatwiać gry.

„Echo de Paris” zamieszcza notatkę o wystąpieniu ministra Becka, zaznaczając, iż oświadczenie polskiego ministra uzyskało aprobatę większości delegatów.

„Le Journal” pisząc o wczorajszym posiedzeniu w Genewie, zaznacza, że raz jeszcze miało się sposobność uczestniczyć w widowisku pełnem ironji, jakie przedstawiał protest niemiecki. — Minister Beck odkrył knowania Niemiec wykorzystujących dla własnych celów traktaty mniejszościowe.

Sędzia śledczy zastrzelony

Tajemnicze tło tragedji

Cieszyń, 3 lutego.

W nocy ze środy na czwartek w mieszkaniu sędziego śledczego dra Jana Dodry w Cieszkim Cieszyń rozegrała się krwawa tragedia.

Do mieszkania tego przybył w odwiedziny niejaki Otton Tyleczko, bezrobotny. Pomiędzy Tyleczką a sędzią

Dodra doszło w toku rozmowy do sprzeczki, w trakcie której Tyleczko dobył rewolweru i wystrzelił kilkakrotnie w kierunku sędziego raniąc go śmiertelnie w brzuch.

Po przewiezieniu do szpitala dr. Dodra mimo natychmiastowej operacji zmarł. Zbrodnia miała tło erotyczne.

Smugiel broni z Włoch do Austrii.

Odpowiedź rządu wiedeńskiego na interwencję Anglii i Francji.

Wiedeń, 3 lutego.

Przed kilku dniami poseł Wielkiej Brytanji i francuski charge d'affaires zwrócili się do kanclerza Dolfusa z prośbą o wyjaśnienia w sprawie rzekomego smuglu broni do Austrii. — Wyjaśnienia takie zostały w dniu dzisiejszym obu dyplomatom przesłane na piśmie.

Wiedeń, 3 lutego.

Według doniesienia „Neue Freie Presse”, kanclerz Dolfus w piśmie swym wystosowanem do posłów francuskiego i angielskiego, miał uczynić następujące wyjaśnienie w sprawie przesyłki broni z Włoch do Austrii:

Ze strony prywatnej włoskiej przesyłano broń do Austrii, celem przeprowa-

dzenia potrzebnych reperacji. Wykonywanie takich zleceń nie zabrania żadna konwencja międzynarodowa. Z wiedzą władz celnych, zadeklarowano transport, jako broń. Po dokonaniu naprawy, broń zostanie odesłana z powrotem do Włoch. O rzekomym transporcie do innych państw, rząd austriacki nie wie.

Wyjaśnienie kanclerza Dolfusa przesłali posłowie angielski i francuski jeszcze wczoraj swym rządowi, a nadto do Genewy. „Mała entente” również będzie powiadomiona o tych wyjaśnieniach. — W Genewie lub Paryżu zapadnie decyzja, czy sprawa ta uznana będzie za zlikwidowaną, czy też przedłożona zostanie Lidze Narodów.

Tajemnicze zniknięcie milionerki z Białogrodu.

Istnieje przypuszczenie, iż popełniła ona samobójstwo.

Białogrod, 3 lutego.

(t) Wielka sensacja wywołało tajemnicze zniknięcie milionerki 72-letniej Dragi Mitricewicz, której majątek oceniany jest na sumę 6 milionów dinarów. Milionerka znana była z tego, że żyła w samotności. Zajmowała ona wielkie mieszkanie w jednym z domów w centrum miasta, nie miała jednak nawet

służalcę. Policja przeprowadziła rewizję w mieszkaniu milionerki. Znalaziono tam trumnę oraz psa, który był jedynym jej towarzyszem. Wskutek krachu jednego z banków, Mitricewicz straciła około 3 miliony dinarów i istnieje przypuszczenie, że przeleła się tą stratą, że popełniła samobójstwo.

Nowy mord polityczny w Bułgarji

Macedończycy porwali i zabili trzech aresztantów

Sofja, 3 lutego.

(Telegram własny).

(t) Na terenie Bułgarji grupa komitadzi popełniła znowu mord polityczny. Oddział komitadżów wtargnął do pociągu na stacji Belica i porwał trzech aresztantów, którzy mieli być przewiezieni do aresztu.

Aresztanci zostali rozstrzelani na miejscu w obecności żandarmów.

Przywódca komitadżów oświadczył, iż porwanie i rozstrzelanie aresztowanych nastąpiło na mocy tajnego wyroku organizacji macedońskiej.

Anglia ma uznać rząd mandżurski

Londyn, 3 lutego.

(Telegram własny).

(t) Dzisiejsze pisma podają sensacyjną wiadomość, jakoby rząd angielski nie czekając na wynik narad Ligi Narodów, zamierzał uznać rząd mandżurski.

Wiadomość powyższą należy przyjąć z pewnemi zastrzeżeniami, albowiem taka decyzja Anglii wywołałaby wielkie komplikacje w polityce międzynarodowej.

Samochód wpadł do Sekwany

Paryż, 3 lutego

W Epinay miała miejsce straszna katastrofa samochodowa. Dwa samochody zderzyły się na moście, przy czym jeden z nich odrzucony, zerwał barierę i wpadł do Sekwany.

Jeden z pasażerów zdołał wydostać się z auta, jednak porwany został przez fale i utonął. Drugi pasażer zdołał dopłynąć do brzegu.

Szofer poniósł śmierć, nie mogąc w porę wydostać się z pływającej trumny. (sb)

Bandyci rzucili granaty, usiłując obrabować wille.

Berlin, 3 lutego.

(t) Wczoraj dokonano niezwykle zuchwałego napadu na jedną z will, mieszczących się w pobliżu Falkensee. Zuchwali bandyci rzucili najpierw dwa granaty, które eksplodowały i zniszczyły fronton willi. Przypuszczalnie bandyci chcieli obrabować wille, lecz musieli ratować się ucieczką wobec zaalarmowania oddziału policyjnego, który przybył w kilka minut po wybuchu granatu.

Asystent kolejowy zabł kolegę, a następnie usiłował pozabawić się życia.

Hamburg, 3 lutego.

(t) Wczoraj ran miał miejsce krwawy wypadek, który zakończył się śmiercią jednej osoby, oraz porażeniem drugiej osoby. Do biura kolejowego przybył asystent, który po krótkiej rozmowie zastrzelił jednego kolegę a drugiego ciężko zranił. Po dokonaniu morderstwa, usiłował on sam popełnić samobójstwo. Świadkowie stwierdzają, że morderstwo dokonane zostało z niezwyczajną premedytacją i że asystent kolejowy, podchodząc do swego kolegi oświadczył: „Teraz nareszcie obliczymy się.” Aresztowany morderca został poddany badaniom psychiatrycznym. Lekarze stwierdzili, że w chwili morderstwa znajdował się on w stanie niepoczytalnym.

Waszyngton, 3 lutego.

(t) Amerykańska federacja pracy na ostatnim swem posiedzeniu postanowiła w kategorięczny sposób sprzeciwić się uznaniu Sowietów przez Stany Zjednoczone. Prezydent federacji Green oświadczył, że uznania Sowietów domaga się jedynie przemysłowcy amerykańscy, którzy pragną robić interesy z bolszewikami.

Kuzyn prezydenta Mandżurji aresztowany w Chinach

Szanghaj, 3 lutego

Marszałek Czang - Sue - Liang wydał nakaz aresztowania księcia Kung kuzyna Pu - yi, byłego władcy Chin a obecnego prezydenta Mandżurji. Nakaz aresztowania wydany został dlatego, iż podobno przed paru tygodniami książę Kung przybył do Pekinu, gdzie usiłował nakłonić wyższych oficerów do dokonania zamachu stanu i restytucji monarchji w Chinach. (sb)

Detektywi mordercami

New York, 3 lutego

Wielkie wrażenie wywołało aresztowanie dwóch detektywów Salvatora Spitala i Irwina Blitza. Zostali oni w swoim czasie upoważnieni przez Lindbergha do poszukiwania zaginionego syna.

Jak się okazuje obecnie, obaj detektywi są mordercami.

Stali oni na czele szajki bandyckiej i w sierpniu ub. roku zastrzelili agenta policji Antonio Fontanio. (sb)

Bankier węgierski

zdefraudował pół miliona pengő

Bukareszt, 3 lutego.

(Telegram własny).

(t) Znany bankier Eugen Roth zbiegł zagranicę. Roth od pewnego czasu zarządzał olbrzymim majątkiem br. Mayara zdefraudował przeszło pół miliona pengő.

Dyrektor Roth nadesłał list, w którym donosi, że odbiera sobie życie.

5 stopni ciepła w Niemczech

Berlin, 3 lutego.

(Telegram własny).

(t) Po wielkich mrozach nastąpiło w Niemczech znaczne ocieplenie. W niektórych częściach kraju zanotowano wczoraj pięć stopni ciepła.

W związku z powyższem wzmożła się ponownie epidemia grypy. W Berlinie zanotowano w ciągu jednego dnia pięć tysięcy zachorowań.

Czy żywność staniała?..

Większość artykułów spożywczych wykazuje niższą cenę. — W Krakowie zdrożała mąka. — Mleko zdrożało w Lublinie. — Najdrożej jest w Poznaniu, Bydgoszczy i Katowicach.

Mimo mrozów, mimo śniegów, która szalała w pierwszych dniach stycznia i mimo krakańskich pesymistów, którzy przepowiadali w związku ze zmianą warunków atmosferycznych znaczne podrożenie artykułów pierwszej potrzeby, na szczęście nie sprawdziły się. Ceny artykułów pierwszej potrzeby w pierwszej połowie stycznia utrzymały się na poziomie z grudnia ubiegłego roku. W porównaniu zaś ze styczniem roku ubiegłego daje się zauważyć znaczną obniżkę cen.

Naprzekład chleb żytni pyłowy kosztował w pierwszej połowie stycznia ubiegłego roku w Łodzi 42 grosze.

A to pan pamięta?..

Kajetan wchodził do sklepu papieru. Spodłóżka na podłodze płoczołotową monetę. Kajetan momentalnie przyciska ją nogą. — Czego pan sobie życzy? — pyta sprzedawca. — Proszę mi dać stalówkę... Kajetan niecierpliwie się. Ledwo tylko sprzedawca odwrócił się, Kajetan schyla się, by podnieść płoczołotówkę. Moneta nie chce ruszyć z miejsca. Kajetan wyciąga szybko szczyrą, chce podważyć monetę. Szczyrą złamał się. Moneta pozostała nieknięta. Kajetan podnosi się czerwony z wielkiego zdenerwowania. Nagle rozlega się głos sprzedawcy: — No, teraz, gdy pan się przekonał o skuteczności naszego kleju, może pozwoli pan jedną łaszczykę za 50 groszy!..

Straż ogólna w Piłdówku przeżywała niezwykle ostry kryzys. Ostatni koń zdechł, wskutek czego na wypadek pożaru strażacy sami musieli ciągnąć wozy. Ale wozy miały tylko trzy koła. Poza to z sikawek nie ciekła woda, gdyż beczki były zatkane. Ale nawet gdyby nie były zatkane, nie z tegoby nie wyszło, gdyż sikawki składały się z samych dziur. Słowem — bryndza!

Postanowiono zarządzić wielką kwestę na rzecz straży ogniowej w Piłdówku. Zebrano około tysiąca złotych. Sumę tę wręczono komendantowi.

Po miesiącu przyjeżdża inspekcja. W stajni ani jednego konia. Wozy, jak przedtem, o trzech kołach. Bezczki zatkane. Sikawki dziurawe. Słowem — bryndza, jak przedtem!

Inspektor złapał się za głowę: — Czy nie dostał pan tysiąca złotych? — zwraca się do komendanta straży.

— Owszem, dostaliśmy... — odpowiada komendant.

— Więc co pan, u licha, zrobił z temi pieniędzmi?..

— Kupiliśmy sobie nową chorągiew, bo stara już była postrzępiona...

Pan Lufcik lubi spokój. Dlatego też pan Lufcik nigdy jeszcze nikomu nie zaprzeczył.

Pan Lufcik zgóry zgadza się ze wszystkim i ze wszystkimi. Tylko żeby był spokojny.

Ale raz biedaczek wpadł...

Jego przyjaciel, pan Okienica, zaprosił go do knajpy na wódeczkę. Poszli. Wypili jeden kieliszek. Okienica zmarszczył brwi i szepnął: — To dziwne... hm...

Lufcik przytaknął głową i trzymając się swej zasady niesprzeciwiania się nikomu, odparł: — Pan ma rację... Ta wódka ma bardzo dziwny smak...

— Nie, widzi pan... — mówił dalej Okienica. — To dziwne... Ta wódka, wie pan... Ta wódka ma smak pocałunku mojej żony...

Pan Lufcik wypił jeszcze jeden kieliszek i odparł: — Rzeczywiście... Pan ma rację...

Po tygodniu pan Lufcik wyszedł już ze szpitala.

a w pierwszej połowie stycznia roku bieżącego — 29 groszy.

W Katowicach wosztował 45 gr., a w bieżącym roku — 32 grosze.

W Krakowie kosztował 45 gr., a w bież. roku — 33 grosze.

Mąka pszenna kosztowała w styczniu 1932 roku w Bydgoszczy 60 groszy, a w roku bieżącym — 54 gr., w Łodzi kosztowała 54 grosze, w tym roku — 53. W niektórych miastach jak naprzykład w Krakowie mąka pszenna w porównaniu z rokiem ubiegłym podrożała o 6 groszy na kilogramie.

Mleko naogół staniało we wszystkich miastach oprócz Lublina, gdzie w ubiegłym roku litr mleka kosztował przeciętnie 20 groszy, obecnie zaś 25 gr. Mleko staniało jednak w Łodzi o 5 groszy na litrze, w Krakowie o 13 groszy, we Lwowie o 10 groszy.

Staniało również masło we wszystkich większych miastach. Najwięcej zniżka ta wynosi w Częstochowie (z 4.40 na 3.20), w Krakowie (z 4.20 na 3.10), w Poznaniu (z 4.00 na 2.80).

Jaja staniały wszędzie choć w stopniu znacznie mniejszym niż inne artykuły.

Mięso wołowe wykazało znaczną zniżkę w cenie. Dość wspomnieć, że kilo wołowiny w Łodzi spadło z 1.37 na 1.07, w Częstochowie ze złotych na 80 groszy, w Poznaniu z 1.80 na 1.60 (w Poznaniu mięso jest najdroższe), w Bydgoszczy z półtora złotego na 1.40 i t. d. Wreszcie

ziemiaki wykazały również tendencję zniżkową. Cena ziemniaków pozostała tylko bez zmiany w Poznaniu, Bydgoszczy i Krakowie. W Poznaniu i Bydgoszczy kilo ziemniaków kosztuje po 8 groszy, w Krakowie po 10 groszy.

Z powyższego krótkiego przeglądu cen artykułów pierwszej potrzeby wynika, że naogół żywność w Polsce staniała na przestrzeni ostatniego roku. Charakterystyczną jest przytem rzeczą, że rozpiętość cen jest jeszcze bardzo wielka. Podczas gdy naprzykład w Łodzi kilo wołowiny kosztuje złotych 1 siedem groszy, a w Częstochowie tylko 80 groszy, w Poznaniu trzeba płacić za kilo wołowiny aż 1 zł. 60 groszy, a w Katowicach jeszcze więcej, bo 1 zł. 80 groszy!

Wogóle województwa centralne mają żywność tańszą. Najdrożej bodaj jest w Poznaniu, Katowicach i w Bydgoszczy.

— AB. —

DLA KAŻDEGO DOSTĘPNE!

6.-

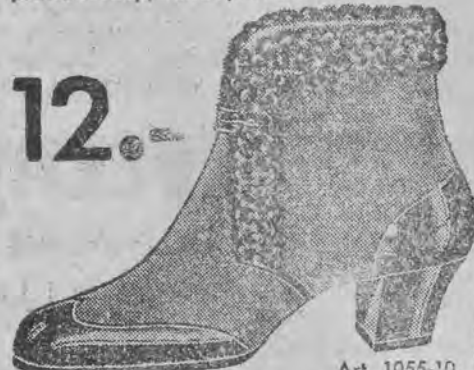
Nr. 19-26 Najmłodszym w. godne buciki, które nie przeszkadzają rozwojowi nóg.

10.-

Art. 3662-22 Boksowe buciki dla chłopców na skórzanej podeszwie. Od Nr. 35 38 Zł. 14.-

12.-

Art. 1055-10 Ciepłe i wygodne „baranki”. Skórzany szpic i pięta. Najcieplejsze obuwie na największe mrozy. 7-Po.

16.-

Art. 1977-21 Czarne sznurowane buciki z mocnego boku, z silną skórzaną podeszwą. Półbuciki Zł. 14.-

Rafa
FABRYKA W CHEŁMKU.

SKARPEK DZIECIĘCE ZŁ. 0.90, 1.20, 1.70, - SKARPEK MĘSKIE ZŁ. 0.60, 0.90, 1.20, 2.-
Damskie półczapki jedwab. ZŁ. 1.50, 2.40, 3.-, 4.50. bawełniane ZŁ. 1.20, 3.-, wełniane ZŁ. 2.-

Groźba strajku

generalnego kolejarzy w Anglii.

Londyn, 3 lutego.

(t) Wczoraj wybuchł strajk kolejarzy w północnej Irlandji. Strajk ten jest protestem przeciwko projektowi obniżenia płac o 10 proc. — Zarząd kolei usiłuje utrzymać ruch przy pomocy inżynierów-ochotników oraz studentów. Istnieje obawa, strajku generalnego kolejarzy, albowiem kolejarze irlandzcy zwrócili się do centrali związku zawodowego z prośbą o poparcie.

Ameryka żąda koncesji od Anglii.

Waszyngton, 3 lutego.

Senator Borah oświadczył w wywiadzie prasowym, że jeżeli Wielka Brytania nie okaże skłonności do omówienia innych kwestji w związku ze sprawą rewizji długów, Stany Zjednoczone będą musiały domagać się aby długi regulowano tak jak dotychczas.

Hallo! Tu radio!

WARSZAWA.

11.40 Przegląd Prasy. 11.50 Kom. meteor. Gł. Wojsk. St. Meteor. 11.55 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. hejnał z Krakowa. 12.05 Program na dzień bieżący. 12.10: Płyty gramofonowe. 13.10 Urz. kom. P. I. M. 13.15 Poranek szkolny ze Lwowa. 15.10 Urz. kom. Państw. Inst. Eksportowego 15.15 Komunikat gospodarczy. 15.25 Wiadomości wojskowe i strzeleckie. 15.35 Transmisja ze Lwowa. 16.00 Płyty gramofonowe 16.40 Odczyt. 17.00 Nabożeństwo z Wilna. 18.00 Program na dzień następny. 18.05 Muzyka lekka. 19.00 Rozmaitości. 19.20 Odczyt. 19.30 „Na widnokręgu”. 19.45 Prasowy Dziennik Radiowy 20.00 Muzyka lekka. 21.00 Wiadomości sportowe. 21.05 Dodatek do Pras. Dz. Radiowego. 21.10 Recital wiolonczelowy E. Feuermana. 22.05 Utwory Chopina. 22.40 Feljton. 22.55 Kom. meteor. Gł. Wojsk. St. Meteor. i kom. policyjny. 23.00—24.00 Muzyka taneczna.

KRAKÓW.

11.40 Codz. Przegląd Prasy. 11.55 Sygnał czasu. 12.10 Płyty gramofonowe. 13.15 Poranek szkolny ze Lwowa. 15.10 Transmisja z Warszawy. 15.35 Obrazki dla dzieci ze Lwowa. 16.30 Płyty gramofonowe. 16.40 Odczyt z Warszawy. 17.00 Nabożeństwo z Wilna. 18.00 Program na dzień następny. 18.05 Transmisja z Warszawy. 19.00 Rozmaitości, komunikaty. 19.15 Przegląd polityki zagran. ub. tyg. 19.30 Transmisja z Warszawy. 20.00 Recital p. W. Wermińskiej. 20.50—24.00 Transmisja z Warszawy.

POZNAŃ.

11.40 Przegląd Prasy. 12.55 Sygnał czasu. 13.05. Koncert gramofonowy. 14.00. Giełda pieniężna. 14.15 Kom. gospod. roln. 16.40 Odczyt z Warszawy. 17.00 Nabożeństwo z Wilna. 18.00 Tydzień propagandy trzeźwości. 18.15 Kronika artystyczna. 18.30 „Od alchemików do Duniów skiego”. 18.45 Przegląd czasopism. 19.00 Nadprogram. 19.28 Sygnał czasu. 19.30—22.00 Transmisja z Warszawy. 22.00 Sygnał czasu. 22.05 Kon-

cert chopinowski z Warszawy. 22.40 Komunikaty. 22.50—24.00 Muzyka taneczna.

KATOWICE.

11.40 Przegląd Prasy. 11.55 Sygnał czasu. 12.10 Płyty gramofonowe. 13.05 Komunikat gospodarczy. 13.10 Kom. meteor. z Warszawy. 13.15 Poranek szkolny ze Lwowa. 15.10 Komunikaty z Warszawy. 15.35 Obrazki dla dzieci ze Lwowa. 16.00 Skrzynka pocztowa Ciochi Heli dla dzieci (H. Reutl). 16.40 Odczyt z Warszawy. 17.00 Nabożeństwo z Wilna. 18.00 Program na dzień następny. 18.05 Recital wiolonczelowy. — 19.00 Rozmaitości. 19.10 Dr. St. Snieżko: „O Kaliforniji”. 19.30—22.00 Transmisja z Warszawy. 22.00 Program na dzień następny. 22.05—23.30 Transmisja z Warszawy. 23.30 Wiadomości z kraju dla członków Polskiej Ekspedycji Polarnej na Wyspie Niedźwiedziej (tr. ze Lwowa). 23.35—24.00 Muzyka taneczna (płyty).

WILNO.

11.40—13.25. Transm. z Warszawy. 14.40. Program dzienny. 14.45 Kompozytorzy i wykonawcy żydowscy. 15.15 Transmisja z Warszawy. 15.35 Transmisja ze Lwowa. 16.00 Haydn: Koncert wiolonczelowy. 16.25 „Witce kły radiowe”. mównicy tygodnik młody. akad. 16.40 Transmisja z Warszawy. 17.00 Nabożeństwo z Ostrej Bramy. 18.00 Program na niedzielę. 18.05—18.40 Transmisja z Warszawy. 18.40 Tygodnik literacki. 18.55 Rozmaitości. 19.00 Codz. odcin. powieściowy. 19.10 Rozmaitości. 19.15 Odczyt. — 19.30—20.00 Transmisja z Warszawy. 20.00 Godzina życzę (płyty). 21.00—24.00 Transmisja z Warszawy.

SENZACJA Krakowa — jest nowoutwarty fabryczny zakład gramofonów, maszyn do szycia, wózków i łózek dziecięcych przy ul. FLORJANSKIEJ 9. Olbrzymi wybór, ceny najniższe The Krisher Comp. w samym sercu Krakowa FLO-

Ernest Lubicz przygotowuje dwa nowe filmy z Chevalierem.

(tu). — Ernest Lubicz, twórca wielu filmów z Jeanette Mac Donald i Chevalierem, bawi obecnie w Paryżu, gdzie udzielił wywiadu przedstawicielom prasy.

Z wywiadu tego dowiadujemy się o poglądach tego znakomitego reżysera.

— Każdy, kto widział moje obrazy — oświadczył Lubicz — wie pewnie, że lubię filmy

pogodne, beztrudne i lekkie.

Czasem przemycę jakiś dramat, lecz zdarza się to rzadziej. Skąd się wziął w Ameryce ten francuski typ komedii filmowej?.. Otóż, filmy moje powstały w okresie, gdy amerykanek — a one przede wszystkim — szalały za wszystkim co technicznie francuszczyzna. Używano więc francuskich perfum, czytano i zachwycało się francuskimi romansami, wprowadzano z Paryża stroje oraz biżuterję itp. Musiałem więc dostosować się do gustu większości amerykanek i naśladować

francuskie komedie filmowe.

Ten rodzaj filmów przyjął się nie tylko w Ameryce, lecz na całym świecie, dla czegożby więc z niego zrezygnować?..

Oczywiście, że czasem zmieniam rodzaj mojej twórczości filmowej i staram się pokazać coś nowego jak to było naprzykład w filmie p. t. „Człowiek, którego zażeniłem”, ale to są w mojej twórczości filmy wyjątkowe.

Obecnie — kończy Lubicz — wracam znowu do lekkich komedji i nakreślę wkrótce dwa nowe filmy z Chevalierem.

(tu). — Clark Gable wyspecjalizował się w rolach bandytów. Zdawało się, że to nowe „bóstwo” amerykańskie stanie się wzorem amanta filmowego, tymczasem los nakierował inaczej tym artysta. Gable gra wyłącznie role bandytów

i typów z pod ciemnej gwiazdy. W ostatnim swym obrazie p. t. „Nie mam nikogo” gra rolę oszusta. Jest to trzynasta z rzędu rola przestępcy.

TAJEMNICA HRABINY

Sensacyjna powieść współczesna.

Napisał specjalnie dla „Expressu” JERZY BAK

154

STRESZCZENIE POZATKU POWIEŚCI

Pewnej dżdżystej nocy dokonano nie-samowitego zbrodni na podmiejskiej szosie. Ofiarą niezwykłego zabójstwa padła młoda jeszcze i ładna hrabina Wilska która znalazła naga przywiązana do kolumny Hrabina Wilska była uduśniona. W reku jej znaleziono strzepek listu, pisanego do Leny Porębskiej.

Porębska jest biedna, lecz ucziwa dziewczyna. Na nią pada początkowo podejrzenie o udział w tej potwornej zbrodni. Wiadomo bowiem, że hrabina przed śmiercią miała wyjawiać jakąś tajemnicę, dotyczącą życia Leny. Tajemnicę tę zabierała jednak ze sobą do grobu...

Lena ma narzeczonego — doktora Stefana Laseckiego, który ją porzucił gdyż zakochał się w pięknej artystce filmowej Wierze Lucholskiej, pracującej w wytwórni „Roll-Film”. Właścicielem tej wytwórni jest Mueller, szpieg niemiecki.

Cała wytwórnia jest gniazdem szpiegowskim, a do tej bandy prócz Muellera oraz Wierzy Lucholskiej należy jeszcze „reżyser” Lehman.

Dzięki podstępowi Mueller wciąga Lenę do wytwórni, chcąc z niej również uczynić szpiega. Lena — nie poddając się — nie zgadza się — i ufała mu i wpadła w sprytnie zastawione sidła.

W nocy zakrada się do poselstwa francuskiego i zabija attaché wojskowego, wykradając jednocześnie z biurka ważne dokumenty. Wszystko to miało być grą filmową, lecz okazało się rzeczywistością...

Lena nie może się już wyzwolić z tych okrutnych sidła. Mueller uczynił z niej gwiazdę filmową — „lne Rey” — a gdy spełniła już swą rolę szpiega, zwinął przedsięwzięcie i ulecił się wraz z Lehmanem i innymi. Ale ciągle leżąc ma ją na oku i nie przestaje jej szantażować.

Wykretem tej szalki szpiegowskiej zajmują się trzej detektywi: — Jan Żegota, Janusz Grant i Wacław Kaleta.

Lena po nieudanym zamachu samobójczym znalazła się w pałacu barona Regena, który jednocześnie jest właścicielem wielkiej fabryki. W fabryce tej zatrudniano wielu robotników, między innymi również Kłaczka, który przybył do Leny, by poskarżyć się na swój ciężki los.

Lena udaje się w odwiedziny na ulicę Garniearską gdzie mieszka Kłaczek.

Na pięterku w tym samym domu mieszka chorego robotnika Roman Zeber z żoną i córką Janką.

W kilka miesięcy potem odbywa się ślub z baronem.

Aby znowu ścisnąć na swą stronę Lenę, Mueller wraz z Lehmanem starają się zrujnować barona i powabić Lenę ze Stefaniem.

W tym celu Lehman nawiązuje kontakt z Żutą, girls kabeletu „Zielona Pa-puszka” i namawia ją do wyjazdu do Bolechowa gdzie ma załatwić Stefaniem.

Żegota Grant i Kaleta podczas rewizji w pałacu Wilskiego znajduje list, w którym mowa jest o „Białej Damie”, znającej podobno tajemnicę hrabiny.

Pewnej nocy w domu przy Ceglanej 14 ukazuje się duch, którego nazywają „Biała Dama”. Zdun Pietrzak chciał przyłapać „Białą Damę” i poniósł śmierć z tego powodu.

Żegota i Grant udają się na bal do „Klubu Miljonierów”, gdzie ma być podobno również „Biała Dama”.

Żegota spotyka na balu Lenę w towarzys-
twie ks. Toneckiego. Od księcia Żegota dowiaduje się kim jest „Biała Dama”.

Jest to rzekomo baronowa von Lumpch, mieszkająca przy ul. Poznańskiej 15.

Żegota chce znaleźć dostęp do salonu baronowej i udaje przed Toneckim, że się w niej zakochał.

Tonecki uprzedza go, że baronowa ma kochanka, niejako go Lessinga.

Tonecki wprowadza detektywa do salonu baronowej, która oprowadza go po swych apartamentach. Baronowa uczyniła na nim niezwykle wrażenie. Zatrzymali się przed jakimś obrazem.

Baronowa zmięszała go bezczelnym wzrokiem. W jej fiołkowych oczach prze-bijał wyzywający tupet i jednocześnie chłodna odporność.

— Nie wiedziałam, że jest pan znawcą w tej dziedzinie... — odparła ciszej, jakdy-by obawiała się, że ktoś może usłyszeć.

— Jestem wrażliwy na piękno... Szczególnie na piękno fiołkowych oczu...

— Dlaczego fiołkowych?... Czy niema innych piękniejszych?

— Nie... Fiołkowe są najpiękniejsze...

— Tu nie chodzi o kolor... Treścią oczu jest ich wyraz...

— Pani oczy są drapieżne jak dzikiego zwierzęcia...

Przymrużyła powieki. Była cudna w tej balwochwalczej, pogańskiej urodzie salonowej pantery.

— Czy boli się pan moich oczu?..

— Nie... Narazie je podziwiam...

— A czy chciałby pan bliżej je po-znać?..

— O, bardzo...

— Bez obawy, że mogą pana zgu-bić?..

— Jestem odważny...

— Tu odwaga nie nie znaczy... Nie-bezpieczeństwo jest stuprocentowe...

Musi pan być przygotowany na zatra-cenie...

Uśmiech nie zniknął z jej kuszących ust. Żegota nachylił się ku niej.

— Zgadza się na to... — wyrzekł z trudem, nie wiedząc już co mówił co czyni.

Uśmiech stał się wyraźniejszy. Fi-
jolkowe spojrzenia przebiegały go jak strzały.

Oczy nabrzmiały pożądliwością.

Już miał ją pochwylić w ramiona, lecz ona wykręciła się zwinnie na pię-cie i szepnęła:

— Jak na początek zaczyna pan na-zbyt odważnie, panie hrabio...

Żegota zacisnął wargi.

Poprawiła włosy, przypudrowała szybko twarz i jakdyby nic nie było rzekła zmienionym głosem:

— Czy pozwoli pan, że wrócimy do gości?..

I nie czekając na odpowiedź, skiero-wała kroki ku drzwiom. Żegota udał się za nią.

Był zły. Coś się w nim przełamało. Zbliżył się do lokaj z tacą.

Wychylił do dna wielki kielich z wi-nem. Znalazł się znowu na sali, natio-czonej gośćmi. Naprawdę szukał księ-cia. Już go nie było.

Detektyw opuścił gwarną salę i prze-szedł do palarni. Siedział tam kilku pa-nów przy stolikach, zabawiając się roz-mową na tematy polityczne.

Żegota zapalił papierosa. Zastana-wiał się nad tem poci tu właściwie przyszedł. Żeby wybać baronową, sprawdzić, czy o ona rzeczywiście jest owa „Biała Dama” o której wspomina notatka, znaleziona w pałacu hrabiego Wilskiego...

Cel był jasny, ale Żegota nie mógł w tej chwili skupić myśli. Płatało się wszystko w głowie, narastało wałem niebotycznym, a po chwili jak mgła rozplywało się w powietrzu...

Czyżby był pijany?.. Przecież wypił zaledwie jeden kielich wina...

— Ach, czemu pan taki samotny?.. — usłyszał nagle za sobą znajomy głos.

Drgnął. Znowu czuł na sobie fioł-
kowe spojrzenie. Baronowa nie była sama. Obok niej stała jakaś dama. Miłe, sympatyczne stworzonko. Buzia jak ma-lina.

Baronowa bąknęła jakieś nazwisko...

Żegota nie dosłyszał... Było mu wszyst-
ko jedno.

— Hrabia Żegocki... — odparł.

Baronowa jeszcze coś powiedziała, potem zaśmiała się głośno. Żegota nie słyszał, tylko wlepił wzrok w jej pokiujące, nęcące wargi. Szkoda, że już nie są razem w tym pokoju z obra-zami. Teraz nie wykreśliłaby się na pię-cie. Wpiliłby się wargami w te krwawe usta...

Nie wykorzystał tak świetnej okazji. Trzeba było tam w pokoju... Teraz przy świadkach trudno... Ale czemu barono-wa tak patrzy na niego?.. Podobna jej się, czy nie?..

Jeżeli tak, to dlaczego nie pozwoliła się nocałować...

A jeżeli nie, to dlaczego uśmiecha się ciagle do niego i nie spuszcza zeń wzroku?..

Dziwił się, co kobieta myśli...

— Poczekajcie tu nałstwo chwilecz-
kę, każę wam przynieść wina... Nieste-

ty, rola gospodyni nie pozwala mi na dłuższą rozmowę... Ale zaraz wrócę...

Już chciała odejść, ale nachyliła się jeszcze do Żegoty i szepnęła:

— Tylko niech pan hrabia zbyt nie flirtuje, bo na sali jest mąż...

Żegota uśmiechnął się. Dama, której nazwiska nie dosłyszał i której mąż po-dobno był na sali, dosłyszała widocznie słowa baronowej, gdyż uśmiechnęła się i odparła:

— Nie ma obawy, pani baronowo...

Zresztą, mąż nie widzi...

— Niewiadomo... Może właśnie pod-patruje... Młodzi małżonkowie są szcze-gólnie wrażliwi na flirt ich żon z ob-cymi i... przystojnymi mężczyznami...

Żegota skłonił się szarmancko. Ba-ronowa pożegnała go zagadkowym u-smiechem i znikła.

Młoda dama usiadła. Żegota pocze-stowa ją papierosem.

Rozdział sto szesnasty

Spopielone uczucie.

W tej chwili nieznajoma spojrzała na przeciwnie drzwi i rzekła z uśmie-chem:

— Oto idzie mój mąż...

Żegota odwrócił się i... osłupiał...

Kielich z winem o mało nie wypadł mu z ręki. Zbladł. Chciał coś powie-dzieć, uśmiechnąć się, lecz twarz ska-mieniała mu, przybierając wyraz zdzi-wienia i trwogi.

Przed nim stał dr. Stefan Lasecki...

— Żuto, czy ci nie chłodno?.. — za-pytał troskliwie, podchodząc do żony.

— Nie... Przecie tu ciepło... — od-parła, tuląc się do męża.

Spojrzał na Żegotę. Teraz dopiero poznał go widocznie. Oczy jego rozsze-rzały się powoli.

Na jego twarzy również malowała się trwoga. Wyciągnął rękę.

— Przecie znamy się... — mruknął.

— A, tak... Znamy się... — potwier-dził detektyw, ścisnął rękę Stefana.

Żegota wiedział już wszystko. Ste-fan nie nie wiedział. Mógł się za chwilę wszystkiego dowiedzieć, słuchając py-tania cisnety mu się na usta, ale nie mógł przecie wobec żony wypytwać o Lenę...

Meczyl się więc, mówiąc o rzeczach tak mało go obchodzących, a nie poru-szając kwestji, która nie dawała mu spo-koju.

— Proszę, niech państwo sobie nie przeszkadzają... — rzekł lekarz. — Chciałem tylko dowiedzieć się, czy mał-żonce moi nie jest zimno...

— Ale przecież przecież razem z na-mi napić się wina. Stef... — zapropono-wała Żuta. — Pan hrabia zamierzał właśnie wypić za moje zdrowie...

Lasecki spojrzał na Żegotę. Hra-bia?.. Dlaczego „hrabia”?.. Od kiedy Żegota został hrabią?..

Ale spokojna twarz detektywa po-dpowiedziała mu, że nie powinien pro-stować tego arystokratycznego tytułu.

— W takim razie... — odparł Stefan.

— Proszę... Możemy wypić...

Na progu stał kelner. Stefan pod-szedł doń i zdjął z tacy trzeci kielich.

— Wier proszę... Pijemy za twoje zdrowie. Żuto...

— Za zdrowie...

Stuknęli kielichy. Wypili.

— Świetne wino... Baronowa ma gust... — rzekł Stefan, siadając przy stoliku i wyciągając papierosa...

— O, tak... — potwierdził detektyw.

Zapalił. Usadła się między nimi głu-cha cisza. Każdy myślał o tem, co go najbardziej w tej chwili intrygowało.

A więc Żegota: — kiedy właściwie

— O!.. Nie się domyślam, jest pani nie-dawno po ślubie... — rozpoczął rozmó-we.

Dama była widocznie zażenowana. Rozmowa urywała się co chwilę. Za-częli mówić o balu, o strojach, o mo-dzie.

Młoda osóbką orjentowała się dos-konałe w tych sprawach. Szczepotała wesoło, uderzała w dłonie jak małe dzieci, gdy cieszą się z nowego pre-
zentu.

Żegota wszystko bawiło tego wie-czoru. Od przechodzącego lokaja wziął znowu dwa kielichy z winem.

— Za pani zdrowie!..

— Dziękuję!.. Pan jest bardzo u-przejmy...

Uśmiechnął się. W pokoju nikogo nie było. Wszyscy poszli prawdopodobnie na salę, gdzie tańczono.

Żegota zbliżył się do nieznajomej z kielichem w ręku.

— O!.. Nie się domyślam, jest pani nie-dawno po ślubie... — rozpoczął rozmó-we.

Stefan myślał: — Żegota pewnie wie wszystko o Lenie... A może nie wie. Czy zna przynajmniej jej adres...

A Żuta wreszcie myślała, czy ład-nie wgląda w tej chwili, czy nie za du-żo pudru na nosku i czy czas już nało-żyć nową warstwę karminu na wargi...

Wszystkim trojgu jednak ciążyła ta straszna cisza. Przerwała ją Żuta:

— Pan hrabia oddawna bywa w sa-lonach baronowej?..

— Nie... Przyjechałem niedawno z Ameryki... Byłem dłuższy czas na Ala-sce...

— Cóż pan robił tak daleko na pół-nocy?..

— Lubie podróżować... Neca mnie szczególnie północne kraje... Byłem już na Syberji, w Grenlandji...

— Ciekawe podróże...

— O, bardzo... Nie lubie południa...

Łatwiej znoszę mrozy, niż upały. Śnieg zadymka, wichury śnieżne, sopły lodu, zwiastujące z kożucha, zamrażająca wo-da w wiadrze — oto mój żywioł...

— Polował pan na białe niedźwie-dzie?..

— Owszem... Jest to najbardziej e-mocjonujące polowanie... Koło brzegów Grenlandji urządziliśmy śmiągła nagon-ke... Jest to bardzo niebezpieczne... Jed-en z myśliwych o mało nie stracił ży-cia podczas tego polowania...

Lasecki przysuchiwał się tym opo-wiesticom i myślał w duchu:

— Jak ten człowiek potrafi spryt-nie biegać...

Wreszcie nie wytrzymał już. Musiał się dowiedzieć prawdy. Korzystając ze sposobności, iż przez palarnię przeszła w tej chwili baronowa, zwrócił się do Żuty:

— Może zechcesz na chwilę zosta-wić nas samych... Muszę z hrabią po-mówić w ważnej sprawie...

Żuta podniosła się.

— Ależ chętnie... Pani baronowo, czy może pani towarzyszyć?..

— Chętnie, dziecińo — odparła ha-ronowa. — Bardzo ci nawet będę wdzięczna, bo potrzebuje pomocy...

Ohie niewiasty znikły za portiera. Mezczyzn zostali sami. Lasecki zaczął od razu zasypywać Żegotę pytaniami:

— Powiedz pan, gdzie Lena?..

— Jest tutaj... — odparł ponuro Że-gota.

— Tutaj?.. U baronowej?..

(Dalszy ciąg jutro).

Warjaci, oszuści i wydrwigrosze

Tak nazywano ludzi, którzy wywołali przewrót w technice.—Potępieni przez naukę, po kilku latach otoczeni zostali chwałą

Cierniowa droga wynalazców

W marcu rozpoczyna się tradycyjne, doroczne targi lipskie. Tegoroczne targi będą jednak tem ciekawsze, że do tej pory zgłoszono już do wystawienia kilkaset nowych wynalazków.

W oddzielnym, pięknym pawilonie zwiedzający będą mogli oglądać wszystko, co umysł ludzki stworzył w ciągu ostatnich kilkuset lat. Niezawodnie okaże się, że wiele z tych wynalazków, nad którymi wynalazcy pracowali częstokroć całe swoje życie, nie posiada żadnej wartości i żadnych szans praktycznego zastosowania w życiu. Nadzieje i trud wielu lat, okazały się daremnie. Oczywiście tylko część tej wielkiej ilości wynalazków znajdzie należyte zainteresowanie.

Nie przesadza to jednak sprawy, że wiele z tych wynalazków, które nie znajdują zainteresowania posiadają doniosłe znaczenie dla rozwoju i wygody ludzkości. Doświadczenie bowiem uczy nas, że wszystkie niemal najdonioślejsze i największe wynalazki zostały przez cały świat wyśmiane, były swego czasu przedmiotem kpin i żartów. Wynalazcy musieli nieraz przejść istną gehennę, zanim udało im się wyjaśnić doniosłość i wielkie znaczenie wynalazku.

Gdy Stephenson — wynalazca i twórca parowozu, przedstawił swój projekt prowadzenia wagonów po stalowych szynach, które miały być ułożone wzdłuż drogi, cały świat wyśmiał go. Największe sławy ówczesnej techniki uważały, że projekt ten jest wytworem chorej wyobraźni. Największy ówczesny fizyk francuski Bernoulli wykazał z matematyczną dokładnością, że niema na świecie takiej siły napędnej, która mogłaby poruszyć kóło po szynach. Za tę to matematyczną rozprawę znakomity fizyk otrzymał pierwszą nagrodę francuskiej Akademii Umiejętności. Pomimo to, po upływie zaledwie dwóch lat, parowe maszyny jeździły już po stalowych szynach.

Inny geniusz w dziedzinie fizyki, wypowiedział się w pracy swojej przeciwko idyllicznej idei „kolei parowej”, gdyż żaden człowiek, ani też zwierzę, twierdził ten znakomity uczone, nie wytrzyma ciśnienia pary, potrzebnej do poruszenia kół. Zdaniem jego, każdy człowiek, który zbliży się do tej maszyny od razu padnie jak mucha od zimna. Król austriacki Ferdynand zapytał, czy państwo przystąpić ma do budowy kolei żelaznej, odpowiedział: „Po co nam potrzebne są koleje, skoro nawet dyliżanse jadą puste”. Pomimo tej arcywładnej rady króla, kolej taka została po kilku latach wybudowana i jakby dla spotęgowania ironji, otrzymała ona nazwę właśnie jej przeciwnika.

Podobne okoliczności towarzyszyły wprowadzeniu w życie pierwszego statku, pędzonego siłą parową. Angielski uczone Lardner był zdania, że przebywanie oceanu przy pomocy siły ludzkiej będzie o wiele szybsze niż przy pomocy maszyn parowych.

Taka opinia wydał prof. Lardner w roku 1817, a już w dwa lata później w roku 1819 pierwszy parostatek „Sawana” przepłynął ocean. Motory benzynowe musiały dłużej walczyć o prawo do życia, a szczególnie o zastosowanie ich na okrętach. Pierwsze motory zainstalowane na okrętach, zostały po puszczeniu ich w ruch, roztrzaskane a okręty wraz z pasażerami poszły na dno. Dopiero po wielu udoskonaleniach i poprawkach motory znalazły nareszcie pełne zastosowanie.

Dużo wesołości i śmiechu wywołał przed laty plan podlatania nite i miao-

szkad gazem świetlnym. Francuski inżynier Lebon przez długi szereg lat dowodził światu, że łatwo jest oświetlić ulice i mieszkania gazem. Ludzie jednak wysmiali zdecydowanie ten „warjacki” pomysł, i okrzykli Lebona jako „warjata”. Lebon umarł istotnie w domu warjatów, gdzie go zamknięto za jego „idee fixe”. Dopiero w roku 1806 zapłonęły na świecie pierwsze lampy gazowe — miało to miejsce w Manchesterze. W Paryżu natomiast zastosowano to światło dopiero w roku 1818.

W roku 1885 wynalazca lampy słatkowej — Auer, wygłosił referat przed audytorjum fachowców o swoim wynalazku. Przy pokazie próbnym stało się jednak nieszczęście — siatka bowiem rozpadła się, przez co lampka nie chciała się palić. Zebrani wpadli w istny szal i grozili wynalazcy uwieszeniem, za oszukiwanie ludzi i wprowadzenie ich w błąd. A już w roku 1891 nie było prawie ani jednego miasta na świecie, gdzieby nie stosowano lamp systemu Auera.

Dnia 9 kwietnia 1877 roku Edison demonstrował w paryskiej akademii umiejętności swój najnowszy wynalazek, fonograf. Gdy tylko z aparatu wydobyły się pierwsze słowa i dźwięki, przewodnik akademii franc. prof. Buleau wska-

zył na trybunę i w najwyższym zdenerwowaniu zrzucił stamtąd aparat, wołając przytem, że nie da on oszukać całego świata, gdyż każdy widzi wyraźnie, że ma się do czynienia z... bruchomówcem.

Zadna argumentacja i dowodzenie nie pomogło, Edison musiał ulotnić się wraz z fonografem.

Dopiero po kilku miesiącach dr. Buleau otrzymał od Edisona aparat, który został wypróbowany przez prezydenta osobiście. Wówczas dopiero przekonał się on, że nie są to sztuczki bruchomówcy.

Jeszcze w roku 1898 cały świat był zdania, że hr. Zeppelin jest oszustem, który chce wmówić wszystkim, że przy pomocy jego ptaka ludzie będą mogli unosić się w powietrze i fruwać. Gdy w roku 1906 hr. Zeppelin przedstawił władzom wojskowym swego ptaka i przedłożył swoje plany, to ówczesny minister wojny złożył cesarzowi następujący raport:

— Hrabia Zeppelin jest warjatem, który usiłuje nas przekonać, że przy pomocy jego aparatu uda się lecieć w powietrzu.

W roku 1913 ten sam minister jechał Zeppelinem w towarzystwie „warjata” — hr. Zeppelina. Yes.

Zatrzymanie pędzącego pociągu

umożliwiło zrobienie doskonałego interesu

(z) Zatrzymanie przez podróżnego pociągu pociągu pociągu za pomocą hamulca pociągu za sobą wysoką grzywnę, o ile powód dla którego zatrzymanie pociągu nastąpiło, nie jest podyktowany bezpośrednim niebezpieczeństwem.

Nieraz zdarza się jednak, że zapłacenie takiej grzywny opłaca się stokrotnie, zwłaszcza gdy w grę wchodzi interes, mogący przynieść znaczne korzyści materialne. Wypadek taki zdarzył się przemysłowcowi angielskiemu, Johnowi Sutherlandowi, właścicielowi fabryki gazomierzy.

P. Sutherland dowiedział się mianowicie, iż jeden z sąsiednich samorządów ma zawrzeć umowę na dostawę gazomierzy. Udał się przeto do najbliższej stacji, w pobliżu której leży jego fabryka, chcąc skorzystać z expressu, zmierzającego do Brighton. Tu dowiedział się jednak ku swej przykrości, iż pociąg nie zatrzymuje się na tej stacji.

Cóż było robić? Przemysłowcowi zależało na czasie, gdyż obawiał się słusznie, iż opóźnienie narazić go może na utratę koncesji, o którą ubiegały się równocześnie firmy konkurencyjne.

Oczywiście, że naczelnik stacji nie dał się skłonić do zatrzymania pociągu. Należało przeto powziąć decyzję. W chwili gdy zdążający z szybkością 90 km. na godzinę express zbliżał się do stacji, Sutherland skoczył błyskawicznie na szynę i począł powiować ciemsteczka.

Maszynista spostrzegł stojącego na torze osobnika, który nie reagując na przeraźliwe sygnały ostrzegawcze, pozostał nieporuszony. Maszyniście nie pozostało zatem nic innego, jak zahamować pociąg. W odległości trzech metrów od śmietnia zatrzymał się ze zgrzytem i hałasem olbrzymi sapiący parowóz, przemysłowiec zaś z największym spokojem wsiadł do najbliższego wagonu, uściwwszy uprzednio przypadającą grzywnę w kwocie 12 funtów szterlingów.

Jednakże dzięki temu posunięciu udało się p. Sutherlandowi uzyskać zamówienie na dostawę gazomierzy wartości 10.000 funtów. W ten sposób zatrzymanie expressu i narażenie się na niebezpieczeństwo przejechania przez pędzący pociąg okazało się pierwszorzędnym interesem.

Zapomniane sensacje

Każda sensacja żyje tylko 24 godziny

(z) Krótki jest żywot sensacji... Niedawno było przysłowie francuskie, iż sensacja żyje nie dłużej, niż trzy dni. Zdaje się jednak, iż czas ten jest raczej przeceniony, albowiem w Ameryce słynne wydarzenia giną w zapomnieniu już po 24-ch godzinach.

Pewne pisma amerykańskie podają ciekawe zestawienie „zapomnianych sensacji”, które narobiły swego czasu wiele hałasu.

Któż panietta jeszcze o eksplozji jednego z największych diamentów świata? Większość ludzi nie wie zgola o tem, iż diamenty w pewnych warunkach wybuchają. Wypadki takie zachodzą tylko w miejscu odkrycia drogiego kamienia i są bardzo rzadkie.

Pewien poszukiwacz diamentów natrafił w Transwalu na wspaniały kamień, który wielkością i piękną przewyższał jakoby słynnego Kohinoora. Kiedy szczęśliwy odkrywca wziął do ręki swą drogiego zdobycz, nastąpiła eksplozja diamentu. Smutny ten wy-

padek potwierdza prastare wierzenie ludowe, które głosi, iż diamenty — olbrzymy są źródłem nieszczęść dla ich posiadaczy.

Niedawno, bo w połowie ubiegłego roku, głośnym echem ozwał się w Ameryce projekt jednego z młodszych członków rodziny miliardera Astora. Młody magnat wystąpił w prasie z planem wystawienia w okolicy Nowego Jorku olbrzymiej budowli, ściśle skopijowanej podług największej piramidy egipskiej w Gizeli. Stosownie do projektu, piramida ta miała mieścić w sobie liczne lokale publiczne, jak restauracje, dancingi, teatry i kina. Gigantyczny plan stracił jednak swą aktualność po krótkim żywocie. W Europie uważano go od pierwszej chwili za zwykły „bluff” amerykański.

Oto kilka z tych głośnych swego czasu sensacyjnych wydarzeń, o których wspomina pismo amerykańskie. Utonęły one już dawno w morzu zapomnienia.

Przewrót w komunikacji powietrznej

Z Paryża do Nowego Jorku w ciągu 12 godzin

(h) Niemieckie zakłady Junkersa i francuskie fabryki Farmana pracują w tajemnicy przed światem nad budową takiego aparatu, któryby łatwo wzniósł się w rejony stratosfery t. j. ponad 10 kilometrów w górę. Aparat ten wykorzystywując w tych rejonach zmniejszony opór powietrza, mógłby lecieć z szybkością około 600 kilometrów na godzinę.

Lot 600 kilometrów na godzinę na wysokości 11 kilometrów ponad ziemią dostępny będzie dla aparatów, które będą mogły pomieścić kilkadziesiąt osób.

Będą to autobusy powietrzne, które będą przewoziły pasażerów z Paryża do Nowego Jorku i odwrotnie w przeciągu 1 dnia.

Podróż ta będzie bezpieczna i bardzo przyjemna. Już na 12-ym kilometrze w górę niema wiatrów, mgieł itd. Temperatura na zewnątrz „autobusa” będzie wynosiła 600 poniżej zera, t. j. mniej więcej tyle, ile wynosi zima na Kamczatce.

Ludziom jednak siedzącym wewnątrz kabin będzie ciepło, nawet gorąco. Otaczać bowiem będzie kabinę pusta przestrzeń, z której wypompowano powietrze, tak jak w termosach, z tą różnicą, że przez szklane ściany kabin będą przenikały promienie słoneczne i ogrzewały je.

A więc powietrzne „autobusy” będą do pewnego stopnia latającymi termosami.

Francuskie zakłady Farmana wypróbowywały już taki aparat, który odbywa takie loty próbne, wznosząc się coraz wyżej w stratosferę.

Na podstawie obserwacji ulepsza się inny aparat, który jest budowany we wspomnianych zakładach Farmana.

Francja więc wyprzedziła już Niemcy. Za rok, a najdalej dwa lata odbędzie się pierwszy lot z pasażerami z Paryża do Nowego Jorku i z powrotem.

Krew z trupa do transfuzji

Sensacyjne doświadczenie lekarza

Niesłychanie ciekawego odkrycia w dziedzinie medycyny dokonał niedawno lekarz rosyjski, doktor Sergiusz Judin:

Opierając się na doświadczeniach doktorów Szamowa i Karkowa, którzy starali się znaleźć środek na niemożliwą dostarczenia w niektórych wypadkach dostatecznej ilości krwi do transfuzji — postanowił zużytkować na ten cel krew trupa.

Pewien młody inżynier, który usiłował popełnić samobójstwo, przebijając sobie gardło — został przewieziony do szpitala wskutek upływu krwi prawie w stanie agonii.

Transfuzja krwi, której dokonano, okazała się niedostateczną. Wówczas chirurg zastrzyknął w żyły konającego pół litra krwi człowieka zmarłego przed pół godziną na atak sercowy.

Eksperyment udał się i chorego utrzymano przy życiu.

Doświadczenie to powtórzył następnie kilkanaście razy, z dobrym rezultatem. O wynikach tych zawiadomił następnie kongres lekarski w Charkowie i Paryżu. Obecnie bierze się krew trupów w sześć, siedem, a nawet w dziesięć godzin po śmierci.

Krew tę przechowuje się w specjalnie zamkniętych szczelnie balonach w niskiej temperaturze. Jest ona zdolna do użytku w ciągu sześciu tygodni.

Nieście pomoc bezrobotnym.

Zakopane pod znakiem Igrzysk Zimowych

Zawody hokejowe i łyżwiarskie zostały odwołane wskutek odwilży. — Sukcesy polaków w zawodach narciarskich.

Zakopane, 2 lutego.
(Telegram własny).

W czwartek, na torze saneczkowym w Kuźnicach, rozegrano parę konkurencji saneczkowych w ramach Igrzysk Zimowych „Makabjady”.

Świecili triumfy polacy, zdobywając wszystkie pierwsze miejsca. W jedynkach pań, zwyciężyła Enkerówna w czasie 2 min. 29 sek., w jedynkach panów pierwsze trzy miejsca zajęli polacy: Enker w czasie 2.17,6, Singer 2.39,6 i Mangel 2.41,9 sek.

Z powodu odwilży, warunki atmosferyczne fatalne.

W środę wieczorem w salonach Morskiego Oka odbyła się uroczysta akademja, w której uczestniczyli m. in.: p. Czosnowski z ramienia min. spr. zagr. zastępca starosty nowotarskiego p. Fueller, burmistrz Zakopanego, p. Winnicki i in.

Za stołem prezydjalnym zasiadli członkowie prezydium „Makabjady” i delegacji państw uczestniczących w „Makabjadzie”.

Pierwsze przemówienie wygłosił prezes p. Rusecki, dziękując władzom polskim, a w szczególności państwowemu urzędowi W. F. za okazaną pomoc.

Po przemówieniu, orkiestra odegrała państwowy hymn polski i narodowy hymn żydowski, poczem nastąpiły dalsze przemówienia.

W czwartek w godzinach południowych na wielkim stadionie w Zakopanem, odbyło się uroczyste otwarcie

Final turnieju gier sportowych w Krakowie

Jutro, w niedzielę, 5 lutego, na hali Ośrodka Wych. Fiz. przy ul. Zwierzyńcekiej 26, o godz. 11.30, odbędzie się final turnieju gier sportowych o puchar kpt. Frąckiewicz, między drużynami Cracovii i YMCA.

O godz. 10.30 poprzedzi mecz koszykówki Wawel — Sokół. Niskie ceny wstępu umożliwią każdemu oglądanie tego interesującego spotkania.

Tenis stołowy w Tarnowie

Jutro, w niedzielę, 5 lutego b. r. rozegra drużyna pingpongowa Hagiboru krakowskiego, zawody o mistrzostwo klasy A., z drużyną Samsonu. Drużyna Hagiboru, należąca do czołowych zespołów Krakowa, znajdująca się ostatnio w dobrej formie, dołoży niewątpliwie wszelkich starań, by z tych zawodów wyjść zwycięsko. Zawody odbędą się o godz. 2.30 w wielkiej sali gimnastycznej im. Bar. Hirscha, przy ulicy Topolowej 3.

Przed mistrzostwami świata w hokeju lodowym

Czesi, będący organizatorami tegorocznych mistrzostw hokejowych świata, które odbędą się w Pradze w czasie od 18 do 26 lutego starają się by mistrzostwa te wypadły jaknajokazalej.

Gospodarze zapewnił sobie już udział wszystkich czołowych drużyn europejskich, a obecnie czynią starania o zakontraktowanie reprezentacji Kanady i Stanów Zjednoczonych. Starania te zakończone zostały pomyślnym skutkiem. Amerykę na mistrzostwach reprezentować będzie Massachusetts Rangers z Bostonu, Kanadę zaś szóstka Toronto.

Aby doprowadzić do skutku przyjazd kosztownych drużyn zamorskich, czeski organizator dla nich uprzednio tournee po większych miastach Europy.

igrzysk zimowych w obecności 5000 widzów.

Defilada zawodników wypadła imponująco. — Zawodnicy zgrupowani pod sztandarami swych państw, przedefilowali w kolejności następującej: Austria, Czechosłowacja, Gdańsk, Niemcy, Norwegia, Rumunia i Polska.

Polska wylosowała Holandję w pierwszym meczu o puchar Davisa

Paryż, 2 lutego

Wczoraj w pałacu Elizejskim odbyło się losowanie rozgrywek tenisowych o puchar Dawisa. Polska wylosowała sobie za przeciwnika Holandję, z którą grała już w ub. roku. Wynik losowania jest następujący: Pierwsza runda: Hiszpania — Anglia, Belgia — Austria, Włochy — Jugosławia, Egipt — Niemcy, Polska — Holandia, Danja — Irlandia,

Po defiladzie, nastąpiło ślubowanie zawodników.

Na „Makabjadę” przybyli wyjątkowo licznie przedstawiciele prasy: 30-tu dziennikarzy krajowych i 18 zagranicznych. — Warunki atmosferyczne w czasie uroczystości fatalne.

Cały czas padała odwilż i deszcz.

Węgry — Japonia.

Do drugiej rundy wchodzi zwycięzcy powyższych meczów oraz następujące państwa bez gry: Grecja, Rumunia, Monaco, Czechosłowacja, Norwegia, Australia, Południowa Afryka i Szwajcaria. Ponadto odbędą się mecze strefy Południowo-Amerykańskiej i Północno-Amerykańskiej.

Król Gustaw partnerem Tłoczyńskiego.

Polscy tenisiści grali już w dniu wczorajszym w Sztokholmie.

Sztokholm, 2 lutego.

Dzisiaj przybyli do Sztokholmu polscy tenisiści Jędrzejewska, Tłoczyński i Wittman. Polacy przyjęci zostali przez sekretarza poselstwa polskiego, przedstawicieli Szwedzkiego Związku Tenisowego i p. Brodatego — inicjatora meczu.

Polacy o godz. 3-ej popoł. udali się na stadion tenisowy gdzie rozegrali dwa mecze tenisowe, mając za partnera KRÓLA SZWEDZKIEGO GUSTAWA. W pierwszym meczu para: KRÓL GUS-

TAW — OSTERG (MISTRZ SZWECJI) walczyła przeciwko polakom TŁOCZYŃSKI — WITTMAN. Rozegrano dwa sety: pierwszego wygrał król 7:5, w drugim triumfowali polacy 6:3.

W drugim meczu KRÓL GUSTAW W PARZE Z TŁOCZYŃSKIM POKONAŁ W JEDNYM SECIE parę Wittman-Jędrzejewska w stosunku 6:3.

Prasa szwedzka wyraża się z uznaniem o grze naszych tenisistów i ich znakomitej formie sportowej.

Lekkoatletyka polska w cyfrach

W związku z dorocznym walnym zgromadzeniem zarząd PZLA wydał sprawozdanie ze swjej działalności, zawierające ciekawe cyfry.

Liczba klubów, zrzeszonych w PZLA wynosi 225 (w r. ub. 210), najwięcej klubów ma Warszawa (52), następnie Łódź i Pomorze po 27, Kraków 22, Śląsk 19 i t. d.

Ogólna cyfra zrzeszonych zawodników wynosi 9909, z tego 1740 kobiet. W ciągu roku 1932 przybyło 1342 zawodników.

Najwięcej zawodników posiada Warszawa — 2588, następnie Śląsk 1509, Łódź 104, Łódź 1073, Kraków 906, Poznań 819, Pomorze 746, Wilno 578, Białystok 362, Lublin 174, Wołyń 50.

Jeśli chodzi o zawodników klasy A. to najwięcej posiada ich Warszawa 195, dalej Śląsk 98, Poznań 65, Łódź 53, Białystok 33, Pomorze 28, Kraków 27, Łódź 24, Wilno 12, Lublin 3, Wołyń 0. Ogółem 538 zawodników klasy A, w

tem 186 kobiet.

Postęp wyników, w porównaniu z rokiem 1931 bardzo znaczny. W klasyfikacji mistrzostw męskich prowadzi AZS Warszawa przed Wartą i Polonią katowicką i AZS Warszawa. Wśród okręgów w grupie męskiej na czele Warszawa przed Poznaniem i Wilnem, a w grupie męskiej na czele przed Poznaniem i Wilnem, a w grupie kobiecej Śląsk przed Łodzią i Warszawą.

Najwięcej mistrzostw zdobyły Warszawa, Poznań i Śląsk. Rekordów padło ogółem 46, w tem 13 kobiecych. Najwięcej rekordów zdobyli zawodnicy warszawscy (22), potem poznańscy (9), łódzcy 4, śląscy i pomorscy po 3.

Przyrost sędziów wynosi 71, obecnie związek liczy 760 sędziów, w tem 44 międzynarodowych, 8 związkowych, 221 okręgowych i 407 kandydatów. Najwięcej sędziów posiadają Warszawa 121, Poznań 111, Łódź 74, Kraków 55, Śląsk 52, Poznań 50.

Wyniki pierwszych spotkań

turnieju ping-pongowego o mistrzostwo świata.

W dniu onegdajszym rozpoczęły się w Badenie mistrzostwa świata w tenisie stołowym.

Otwarcie miało charakter bardzo uroczysty.

W pierwszym spotkaniu drużynowym Austria pokonała bez trudu Belgię w stosunku 5:0. Natomiast o wiele trudniejszą przeprawę mieli austriacy z drużyną litewską, którą z wielkim trudem pokonali w stosunku 5:4.

Inne wyniki przedstawiają się następująco: Anglia — Indie 5:1, Czechosłowacja — Walja 5:0, Niemcy — Belgia 5:0, Anglia — Belgia 5:0, Czechosłowac-

ja — Jugosławia 5:2, Niemcy — Francja 5:1, Węgry — Francja 5:0, Indie — Walja 5:2, Litwa — Jugosławia 5:3 i Węgry — Niemcy 5:1.

Mistrzostwa hokejowe Polski.

Już pierwsze mecze hokejowe o mistrzostwo Polski przyniosły szereg niespodziewanych wyników.

Niezwykle interesujący przebieg miał mecz między Pogońią a warszawskim AZS-em zakończony bezbramkowo.

Na wysokim poziomie stał również

Notafnik piłkarza.

W dniu 12 b.m. rozegrany zostanie w Paryżu międzypaństwowy mecz piłkarski Austria — Francja, który w sferach piłkarskich Europy oczekiwany jest z ogromnem zainteresowaniem.

Australijski Związek Piłki Nożnej, który nota bene nie należy do Międzynarodowego Związku Piłki Nożnej, zwrócił się do organizatorów mistrzostw piłkarskich świata w Italji z prośbą o dopuszczenie do nich reprezentacyjnej jedenastki Australji.

Zwycięzca Vinesa sromotnie pokonany.

Na mistrzostwach tenisowych Australji w Melbourne pokonany został przez amerykanina Gledhilla młody australijczyk Mac Grath, który w ćwierćfinale zwyciężył Vinesa.

Mac Grath grał skandalicznie i uległ bez walki w trzech setach 1:6, 1:6, 1:6.

Drużyny polskie w Belgji

pragną nawiązać kontakt z klubami polskimi.

Miejscowa prasa emigracyjna prowadzi żywą akcję na rzecz zrealizowania projektu spotkania piłkarskiego „Kraj — Emigracja”, między selekcją PZPN na emigracji oraz jedną z drużyn krajowych.

Ostatnio rokowania stanęły na dobrej drodze. Z ramienia drużyn krajowych wystąpić ma krakowska Wisła. Główną przeszkodą do zrealizowania zamierzonej imprezy są trudności natury finansowej. Względem sportowe zostały załatwione pomyślnie. Ostatnie zawody zespołu polskiej emigracji z jednym z czołowych klubów węgierskich, a mianowicie Bocksay dowiodły wysokiej klasy sportowej naszych piłkarzy wychodzących.

Sonia Henie mistrzynią Europy.

W zakończonych tu dziś mistrzostwach Europy w jeździe figurowej na lodzie pierwsze miejsce w jeździe pań przyznano jednogłośnie dotychczasowej mistrzyni Sonji Henje, która okazała się znów bezkonkurencyjną.

Mistrzostwa Polski w jeździe figurowej na lodzie.

W dniu 9 lutego odbędą się w Białymstoku zawody łyżwiarskie w jeździe figurowej o mistrzostwo Polski pań i panów.

Zawody odbędą się na torze łyżwiarskim Bielsko — Bialskiego Tow. Łyżw. (B.B.E.V.), które jest organizatorem zawodów.

W razie odwilży zawody przeniesione zostaną w tym samym dniu na sztuczny tor lodowy do Katowic.

Ameryka — Austria 2:1. Międzypaństwowy mecz hokejowy.

Międzypaństwowy mecz hokejowy na lodzie między Ameryką i Austrią wygrała Ameryka w stosunku 2:1 (0:1, 1:0, 1:0).

mecz Pogoń — Sokół 1:0 (0:0 1:0, 0:0).

W czwartek, w godzinach wieczornych rozegrano w Krynicy dalsze spotkanie o mistrzostwo Polski, a mianowicie: Legja — AZS (Poznań) 1:0 (0:0, 0:0, 1:0) i AZS (Warszawa) — Ognisko 2:1

Przygody Azora

Wesoły rysunkowy film „Expressu“

Serja VII-ma

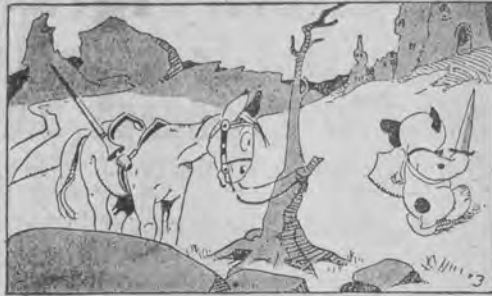
w której mowa o tem, jak Azor chciał uratować piękną Królowną z niewoli i co z tego wynikło...

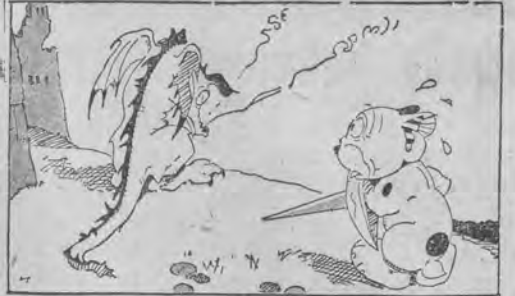
Za górami, za lasami,
Hen — na drugim końcu świata
Smok królowny uwięzionej
Pilnie strzegł przez długie lata.

Azor — wielki nasz bohater —
Zabrał cały swój rynsztunek,
Dosiadł ośła i pojechał
Do królowny na ratunek.

Jechał długo morzem, lądem,
Dniem i nocą, zimą, latem...
Aż zajechał gdzie graniczył
Świat nasz z innym, wielkim światem...

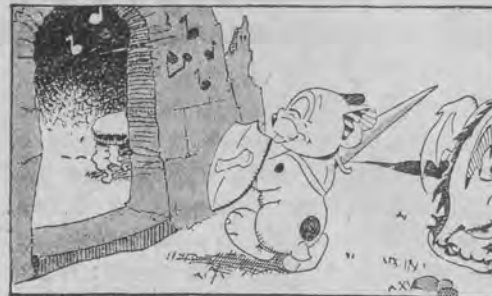
Po tułaczce trudnej, zmudnej,
Po wędrówce długich lat
Dotarł wreszcie do pieczary,
Gdzie smok wielki stał na czatach.

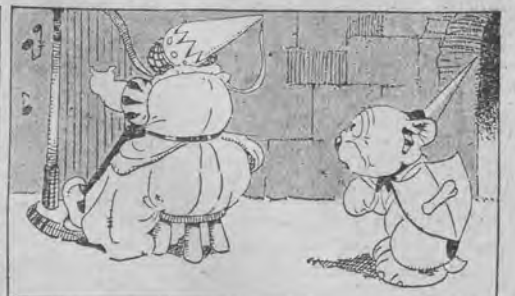
Azor tarczą się zasłonił
Nawet nie drgnie mu powieka,
A smok biedny drży ze trachu,
Wielka łza mu z twarzy ścieka...

I pożałił się przed psiną,
Że mu strasznie źle na świecie,
Bo królowna jest kobieta: —
Któż dogodzi dziś kobiecie?...

Azor słucha żalów smoka
I nie może im dać wiary...
Wreszcie wchodzi osobiście
Poprzez otwór do pieczary.

I przekonał się, że prawdą
Było to, co wziął za błagę,
Bo na stołku miast królowny
Ujrzał straszną Babę - Jagę...

Czy daleka była droga,
Czy zbyt długo podróż trwała,
Dość, że młoda cud - królowna
Tak się bardzo zestarzała...

A okrutna taka była
I nabrała takiej mocy,
Że Azora — jak to widać —
Wyrzuciła niczem z procy.

I do wniosku doszedł Azor
Po namyśle dość głębokim,
Że powinien się zlitować
Nie nad babą, lecz nad smokiem...

A więc zabrał go ze sobą
I przygarnął niczem brata,
I w powrotną ruszył drogę
Hen! — na drugi koniec świata!...

Codzienna nowelka „Expressu“

Ja, która go nie opuściła...

— Halo, tu Jerzy Roder, kto mówi?
— Bardzo pana przepraszam, pomyliłam numer — odpowiedział mu dzwiczny sopran.

— Ależ niech pani nie odkłada słuchawki! Ma szalenie miły głos. Pomówimy trochę, przecież to do niczego nie zobowiązuje.

— Kiedy ja nie mam czasu — odpowiedziała mu przez telefon nieznajoma.

— Zdaży pani, z pewnością pomówię z tą osobą, do której pani dzwoniła. A ja właśnie bardzo się nudzę w domu. Mogłabym wprowadzić zadzwonić lub nawet pójść do którejś z moich znajomych, ale muszę się przyznać, że wszystkie mi się bardzo znudziły. Niech pani nie ucieka.

— A więc dobrze, pomówimy...

Rozmawiali ze sobą prawie godzinę. Początkowo o błahostkach, a później zaczęli się spowiadać z najrozmaitszych przeżyć i spostrzeżeń.

— Musimy już wreszcie skończyć — oświadczyła wreszcie niewiasta — Jednego panu nie powiedziałam: mego nazwiska ani adresu. I tego chyba pan się nigdy nie dowie. Nie zdoła pan również ustalić mego telefonu. Obecnie dzwonię z pewnego lokalu restauracyjnego.

— Ależ dlaczego? — zawołał Jerzy.

— I tego nie mogę wyjaśnić.

Jerzemu istotnie nie udało się wpły-

nać na nieznajomą, by podała swe nazwisko. Obiecała mu jedynie, że nazajutrz o tej samej porze znów do niego zadzwoni.

I spełniła obietnicę. Tym razem rozmawiali również dość długo.

Tajemnicza nieznajoma opowiadała mu o najrozmaitszych historiach, nie podając jednak żadnych szczegółów, dotyczących jej życia.

Daremnie Jerzy starał się ją do tego nakłonić. Nieznajoma oburzyła się i kategorycznie mu zakomunikowała, że jeśli będzie zbyt wiele od niej żądał, to już więcej nigdy do niego nie zadzwoni.

Musiał się więc pogodzić z losem, choć niewiasta, niewątpliwie młoda, coraz bardziej go interesowała.

Przez szereg następnych tygodni prowadzili stale rozmowy telefoniczne.

Jerzy, wracając z pracy do domu, niecierpliwie oczekiwał telefonu, obawiając się, że tajemnicza nieznajoma się nie odezwie i że już nigdy nie będzie mógł przynajmniej z nią rozmawiać.

— Czy pani mnie zna z widzenia? — Wiem o panu nawet bardzo wiele. Podobno mi się pan już oddawna, ale mimo to nie zamierzam z panem zawrzeć znajomości. Możemy się tylko komunikować telefonicznie.

— Dlaczego? — zawołał rozgoryczony.

— Na to pytanie nie udzielię odpowiedzi.

Jerzemu, mimo wszelkich usiłowań, nie udało się nic o niej dowiedzieć.

Nawet nie chciała mu opisać swej powierzchowności.

— Ta kobieta traktuje mnie jak jakąś zabawkę — denerwował się nieraz — Trzeba z tem skończyć. Jeśli jeszcze raz zadzwoni, to odłożę słuchawkę!

Nie uczynił jednak tego.

Stopniowo tajemnicza nieznajoma zaczęła odgrywać w jego życiu coraz większą rolę. Inne kobiety, a dawniej przecież z wieloma utrzymywał stosunki, przestały go zupełnie interesować.

Pewnego popołudnia, gdy szedł zamysłony jedną z ruchliwszych ulic, nie dosłyszał sygnału alarmowego i wpadł pod koła autobusu.

Gdy go wydobyto z pod samochodu, dawał słabe oznaki życia.

Przewieziono go do szpitala. Lekarze, po krótkiej naradzie, doszli do wniosku, że powstała konieczność amputacji obu nóg, powyżej kolan.

Roder, w kilka godzin przed operacją, odzyskał przytomność.

Lekarze powiedzieli mu o wszystkim.

— Czy nie ma innego wyjścia? — wyszeptał zbitełami wargami.

— Niema — padła kategoryczna odpowiedź.

— W takim razie muszę się zgodzić — wykrztusił.

W miesiąc później powrócił do do-

mu o kulach. Był kaleką! Uświadamiał sobie to dokładnie i nosił się z samobójczymi myślami. Zdawało mu się, że nie potrafi pogodzić się z losem, że już wszystko jest dla niego skończone.

Drugiego wieczoru, po powrocie ze szpitala, zadzwonił telefon.

— To ja — usłyszał głos nieznajomej — Już tak dawno nie rozmawialiśmy, prawda?

Pani chyba jeszcze o niczem nie wie — odpowiedział jej drżącym głosem.

— Właśnie, że wiem o wszystkim. — rzekła — I dlatego, teraz do pana przyjde.

— Przyjdzie pani do kaleki, do najnieścieśliwszego, zupełnie już straconego człowieka? — zawołał.

— Tak.

I w kilkanaście minut później przyszła do jego mieszkania.

Była garbata. Miała jednak nadzwyczaj subtelne i sympatyczne rysy twarzy.

Jerzy rozplakał się na jej widok.

— Wszyscy mnie opuścili — wołał — Dawniej, gdy tyle kobiet narzucało mi się wprost ze swoją miłością, nie chciała pani nawet podać swego nazwiska. A teraz, gdy żadna z nich nawet nie zatelefonowała, pani przyszła tu do mnie!..

— Dlatego, że dawniej nie byłam pewna, czy pan nie odepchnie mnie od siebie — odpowiedziała mu ze smutkiem. — Teraz wiem, że mogę się panu przydać.

I została już u niego na zawsze...

Tłum. D.

Prenumerata: Z kosztami przesyłki pocztowej zł. 3 gr. 50 miesięcznie

Ogłoszenia: W tekście 50 gr. za wiersz milimetry (na stronie 4 szpalty) nekrologi 40 gr. za wiersz milim. Drobne: za słowo 15 groszy najmniejsze zł. 1.50. Poszukiwanie pracy: za słowo 10 groszy, najmniejsze zł. 1.20.

Konto P. K. O. „Wydawnictwo Republika“, Nr. 68 148

Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 49, Tel. Administracji: 122-14, Tel. Redakcji: 127-24, 136-43, 136-44, 189-00.